

3 Aruba

Minimarket overvallen

8 Economie

PeelPioneers zet grootste schillenfabriek van Europa op

10 Wereld

President Trump heeft het coronavirus

12 Sport

Nieuwe bondscoach De Boer haalt Koopmeiners bij Oranje

Speervissen wordt over 10 dagen gedoogd

ORANJESTAD — Met twee moties hebben de Staten bij de regering afgedwongen dat speervissen wordt gedoogd, in de aanloop naar nieuwe wetgeving waarin het formeel wordt gelegaliseerd. Over tien werkdagen hoeven lokale speervissers niet meer te vrezen voor inbeslagname van hun materiaal en vangst.

Alle partijen presenteerden een motie waarin er bij de regering op wordt aangedrongen binnen tien dagen een gedoogbeleid in te voeren, het landsbesluit van minister Bikker zo snel mogelijk uit te voeren en om het Landsbesluit Bescherming Inheemse Flora en Fauna met input van alle stakeholders aan te passen. Deze motie werd unaniem aangenomen. Een tweede motie, dit keer van RED, POR en MEP en ingediend door RED-leider Ricardo Croes, drong slechts aan op het invoeren van een gedoogbeleid. Deze werd ook aangenomen, zij het zonder steun van de oppositie. In deze motie werd onder meer gewezen op de bezwaren van vissers op de Natuurbeschermingsverordening en het Landsbesluit Bescherming Inheemse Flora en Fauna, maar ook hun bereidheid om tot regulering te komen.

Ministers niet op een lijn Justitie-minister Andin Bikker (POR) presenteerde gisteren ook zijn voorontwerp van een nieuw landsbesluit houdende algemene maatregelen van artikel 9 van de Natuurbeschermingsverordening. Daarin wordt de legalisatie van speervissen feitelijk geregeld. Deze moet echter nog langs het gebruikelijke wetgevingstraject. Milieu-minister Marisol Lopez-Tromp (POR) was op haar beurt iets terughoudender. Eerder had zij al verklaard vooralsnog voorstander te zijn van handhaving van het verbod, mede ook op advies van onder meer de Directie Natuur en Milieu en Fundacion Parke Nacional Aruba. Tijdens het debat van gisteren verklaarde de minister voorstander te zijn van regulering voor diegenen die voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van visserij. “En als de regering speervissen, dat nu illegaal

is, alsnog wil toestaan dan stel ik voor dat dit wordt geregeld in de Calamiteitenverordening. Ondertussen kan worden gewerkt aan een wet waar alle drie ministers mee akkoord kunnen gaan”, zo gaf zij te kennen. Minister Chris Romero (MEP) op zijn beurt gaf te kennen dat een gedoogbeleid geen afbreuk hoeft te doen aan de bestaande wetgeving en gaf aan, net als minister Bikker die jarenlang een voorvechter was van de legalisering van speervissen, blij te zijn met het besluit van de Staten om de regering aan te sporen om speervissen te gedogen.

‘Onnodig’

Volgens de AVP-fractie had de ministerraad al lang geleden een besluit kunnen nemen over het alsnog toestaan van speervissen, maar door kennelijke onenigheid tussen de bewindslieden onderling moesten blijkbaar de Staten er aan te pas komen, zo gaf fractielid Arthur Dowers gisteravond na het debat te kennen aan de verzamelde pers. Hij noemde het hele debat daarom ook onnodig.

Pelikaan terug op station

Foto: Defensie Caribisch Gebied

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — Het vaste marineschip voor het Caribisch gebied, Zr.Ms. Pelikaan, is weer thuis. Het kwam gisteren aan op Curaçao, bij marinebasis Parera. Het schip is vanaf 2006 non-stop in het Caribisch gebied geweest en ging eind vorig jaar voor het eerst weer terug naar Nederland voor groot onderhoud in Harlingen. Defensie Caribisch Gebied schrijft dat na de modernisering de Pelikaan weer helemaal klaar is voor de komende jaren.

Wit-Rusland neemt wraak na Europese sancties

MINSK — Het regime van Wit-Rusland neemt wraak na de sancties van de Europese Unie. In reactie op de Europese strafmaatregelen tegen tientallen Wit-Russische topfiguren, presenteerden de machthebbers in de Wit-Russische hoofdstad Minsk een lijst met diplomaten en journalisten uit de EU die niet meer welkom zijn in het Oost-Europese land.

Daarnaast moeten de buurlanden Polen en Litouwen, beiden EU-lid, veel medewerkers uit hun ambassades terugtrekken. En verder

haalt Wit-Rusland zelf personeel weg uit zijn ambassades. Daarnaast moeten alle correspondenten vertrekken. Het ministerie van Buiten-

landse Zaken in Minsk had al aangekondigd bij Europese sancties geen berichtgeving ter plekke door media uit het westen meer toe te staan.

De Europese maatregelen traden vandaag in werking. De actie is gericht tegen handlangers van president Loekasjenko, die de ex-Sovjetstaat al ruim een kwart

eeuw met harde hand leidt. Hij zegt dat hij op 9 augustus is herkozen, maar het westen spreekt van verkiezingsbedrog. Vreedzame protesten tegen de uitslag werden door de autoriteiten met geweld en massale arrestaties beantwoord. Door de sancties kunnen de topfiguren niet naar de EU. Ook eventuele tegoeden in de EU zijn bevroren.

Bloedbank heeft 8800 doses coronamedicijn klaar

Foto: Shutterstock

DEN HAAG — Bloedbank Sanquin heeft 8800 doses gereed van een medicijn, gemaakt uit plasma van voormalige coronapatiënten, dat kwetsbare mensen tijdelijk bestand moet maken tegen het coronavirus. Sanquin bevestigt een bericht van Hart van Nederland daarover. Het gaat niet om een vaccin, want dat laat het lichaam zelf antistoffen tegen het virus aanmaken. Het is een medicijn dat de antistoffen bevat en maar tijdelijk werkt.

Er moet nog een procedure worden afgesproken met het gezondheidsministerie,

maar daarna moet het testen van de nieuwe remedie al snel beginnen.

Sanquin zamelde plasma in van 16.000 donoren die Covid-19 hebben gehad en dus antistoffen in zich dragen. Een tegenvaller was echter dat de werking daarvan korter duurde dan gehoopt. Er is nu 6000 kilo geschikt plasma verzameld, maar het moet zeker 30.000 kilo worden. Sanquin zamelt daarom nog steeds bloed in.

EU-president Michel wenst Trump spoedig herstel

BRUSSEL — Charles Michel, voorzitter van de Europese Raad van regeringsleiders, wenst Donald Trump en zijn vrouw Melania een spoedig herstel toe. De twee bewoners van het Witte Huis zijn besmet met het coronavirus, werd vanochtend bekend.

Covid-19 is een ziekte waartegen we allemaal blijven strijden, twitterde Michel voorafgaand aan de tweede dag van een EU-

top in Brussel. “Elke dag, ongeacht waar we leven.” De Britse premier Boris Johnson sprak via Twitter de hoop uit dat Trump en

zijn vrouw snel herstellen. Zijn Israëliische ambtgenoot Benjamin Netanyahu deed hetzelfde. Hij zei namens miljoenen Israëli's te spreken. De Poolse president Andrzej Duda had ook de beste wensen voor het koppel, evenals het hoofd van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), Tedros Ad-

hanom Ghebreyesus. Vanuit Moskou kwamen ook beterschapswensen. “Natuurlijk, we wensen president Trump een snel herstel”, zei Kremlinwoordvoerder Dmitri Peskov volgens Russische media. Hij voegde daaraan toe dat president Vladimir Poetin van plan is zich te laten vaccineren.

Extra EU-top over China volgende maand in Berlijn

BRUSSEL — De 27 regeringsleiders en staatshoofden van de EU komen volgende maand naar Berlijn voor een speciale top over China. De bijeenkomst is ingelast omdat de 27 op hun tweedaagse top in Brussel gisteren en vandaag nauwelijks zijn toegekomen aan besprekingen over de betrekkingen met China, ondanks dat dit op de agenda stond.

De EU wil graag de banden met China op het gebied van de bestrijding van de coronapandemie en de klimaatverandering aanhalen. Tegelijk zijn er veel zorgen over de ‘ongebalanceerde’ economische

relatie tussen de twee handelsmachten en schendingen van mensenrechten van Oeigoeren en in Hongkong. De EU roept Peking op te stoppen met het massaal subsidiëren van bedrijven die actief

zijn op de Europese markt en door die staatssteun concurrentievoordeel genieten op andere bedrijven. Bondskanselier Angela Merkel is erg gebrand op betere afspraken met China. Duitsland had deze herfst een top met Chinese leiders in Leipzig georganiseerd, maar die is door de coronapandemie in het water gevallen. Voor de top die nu in Berlijn op 16 november wordt gehouden, is China niet uitgenodigd.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Opening Black Achievement Month 2020 was ingetogen en actueel

AMSTERDAM — De opening van de Black Achievement Month 2020 in Nederland was ingetogen, maar tegelijkertijd wel erg actueel. Elk optreden en elk gesprek had de duidelijke boodschap dat het belangrijk blijft om aandacht te vragen voor de successen van zwarte mensen. Ook in het jaar van de coronacrisis. Zeker in het jaar van de blacklivesmatter-beweging.

door onze correspondent
Otti Thomas

“Vijf jaar geleden begonnen we met iets kleins dat uitgroeide tot iets groters. Het eerste lustrum had een knaller moeten worden. We hebben afgesproken om dat volgend jaar te doen. Dit is de Black Achievement Month à la corona”, zei John Leerdam, regisseur en projectleider. Samenwerking met YouTube, inclusief een donatie van 100.000 euro, helpt om volgend jaar uit te pakken. Tot het laatste moment was het onzeker of de opening wel door zou gaan. En zo ja, met welke artiesten en met welke genodigden. Uiteindelijk kozen het Nationaal instituut Nederlands slaverijverleden en erfenis (NiNsee) en Leerdam voor een bescheiden programma met een klein aantal artiesten, gasten en genodigden in het International Theater Amsterdam, beter bekend als de Stadsschouwburg. De meeste mensen moesten het programma volgen via internet. Geen uitstel was een goede beslissing, bleek uit de opening. Voor de artiesten was het een verademing om weer op een podium te staan. De Surinaamse zanger Jeangro Macrooy straalde alsof hij voor het miljoenenpubliek van het Eurovisie Songfestival stond. De Braziliaanse balletdanser Daniel Robert Silva leek de krachtige emoties te verbeelden die de coronacrisis overal ter wereld heeft losgemaakt. Juist na die periode met weinig optredens, was hun talent extra zichtbaar.

Medische zorg

De Black Achievement Month 2020 gaf ook de mogelijkheid een ode te brengen aan de helden van de afgelopen maanden, namelijk de mensen uit de zorg. Gastheer Humberto Tan interviewde onder anderen me-

Humberto Tan (r) in gesprek met Ivar Lede en Helga Hart-Sweet.

disch microbioloog Ivar Lede en intensive care-unitleider Helga Hart-Sweet, succesvol in hun vakgebied maar nauwelijks als rolmodel zichtbaar in de media. Zwarte helden is heel toepasselijk ook in het thema van deze Black Achievement Month. Lede en Hart-Sweet vragen in hun werk aandacht voor de uitdagingen waar mensen met Afrikaanse voorouders mee te maken hebben. “Collega’s zeggen dan, jij heb het toch ook gehaald! Maar het was hard werken en er zijn veel deuren dichtgegaan. En ik ben hoog opgeleid en communicatief vaardig. Maar als je dat niet bent, dan kan ik me voorstellen dat je boos wordt en gefrustreerd raakt”, zei Lede.

Die gevoelens van boosheid werden ook sterk verwoord door dichter en schrijver Babs Gons. In haar voordracht sprak ze mensen moed in om te blijven vechten voor hun rechten. “Blijf het doen alsjeblieft. Misschien moet je wel honderd keer de straat op, aansluiten aan tafels, microfoons pakken. Blijf het doen, want je weet dat er anders nooit iets zal veranderen”, zei ze. Met zijn vioolspel zette Yannick Hiwat haar woorden kracht bij.

NiNsee-voorzitter Linda Nooitmeer verwees naar de blacklivesmatter-beweging als reactie op de gewelddadige dood van de Afro-Amerikaan George Floyd. Mannen en vrouwen met Afrikaanse

wortels werden veelvuldig om hun mening gevraagd bij vrijwel elke talkshow. “Hoevel het thema van die talkshows institutioneel racisme was, verwacht ik deze Black Achievement Month zal bij-

Babs Gons sprak het publiek moed in.

Een stralende Jeangro Macrooy.

Mogelijk 19.000 ontslagen bij American Airlines

ORANJESTAD — De banen van circa 50.000 werknemers in de Amerikaanse luchtvaartindustrie staan op de tocht. Alleen al bij American Airlines kunnen mogelijk 19.000 ontslagen vallen.

Op het spel staan de banen van bijna 50.000 piloten, stewardessen, bagageafhandelaars, baliemedewerkers en ander luchtvaart- en luchthavenpersoneel. Een bepaling in de wet, die president Donald Trump in maart ondertekende, dekte

bijna 75 procent van de loonkosten van luchtvaartmaatschappijen, met de bepaling dat luchtvaartmaatschappijen geen werknemers lieten gaan tot 1 oktober. Deze bepaling liep op 30 september af.

Het Amerikaanse Congres is er niet in geslaagd om een last-minute deal te sluiten om de noodhulp voor de coronacrisis uit te breiden naar de betreffende industrie. Doug Parker, ceo van American Airlines, bevestigt in een memo aan het personeel dat er 19.000 ontslagen zullen vallen. Dat is bij Ameri-

can Airlines 14 procent van het personeelsbestand. Het ontslag zal worden teruggedraaid indien het Congres toch een deal weet te sluiten.

Ook United Airlines bevestigt dat het duizenden banen zal schrappen. Het zou daarbij gaan om 13.000 ontslagen. In een brief stelt de maatschappij gedwongen te zijn door te gaan met het proces van onvrijwillig ontslag. “We smeken onze gekozen leiders om een compromis te bereiken, een deal nu te sluiten, en banen te redden”, aldus de brief.

COVID-19 UPDATE 1 OKTOBER

Aantal gevallen coronavirus op Aruba

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	644	637	7
Positief	3998	3949	49
Negatief	27959	-	-
Hersteld	3327	3285	42
Getest	31957	-	-
Getest op luchthaven	13994	-	-
Overleden	27	27	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Losse Verkooppunten

Super Food Supermarket

Citgo Sasaki

Citgo Seroe Blanco

Citgo Boulevard

Citgo Sta. Cruz

S. Chow Supermarket

Ling & Sons Supermarket

Plaza Book Shop (Dakota)

Wei Ming Supermarket

Mundo Nobo Supermarket

Fa Yang Supermarket

Bloemond Supermarket

New Food Center

N.G. Supermarket

Zhang's Supermarket

NEWSPAPERS ARE IMMEDIATE AND TIMELY.
Making Amigoe great for local advertising,
and perfect for market sensitive brands.

ADVERTISE WITH US TODAY!

+297 582 4333

avisoaruba@amigoe.com

Announcement of the
Government of Aruba

Treasury Bills issue – Afl. 20,000,000.00
October 9, 2020 – January 8, 2021

Issuance pursuant to the State Ordinance on Treasury Paper (AB 1987 no. 3) and the State Decree no. 1 of September 16, 2020.

The Centrale Bank van Aruba (CBA) informs you of the upcoming Government of Aruba (GOA) Treasury Bills issue on October 9, 2020, in multiples of Afl. 1,000,000.

Amount: Afl. 20,000,000.00
Maturity: 3 months
Redemption date: January 8, 2021

Participating in the upcoming GOA Treasury Bills issue is only allowed through the intermediation of a local commercial bank. Application forms must be submitted to the CBA on **Wednesday, October 7, 2020 at the latest 12:00 hours (cutoff time).**

Aruba, October 1, 2020
Centrale Bank van Aruba

Boek 2 ‘genadeslag’ voor trustsector

ORANJESTAD — De invoering van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek betekent de genadeklap voor de trustsector. Dat stelt directeur Marianela Solognier van EuroTrust International nv. Boek 2 regelt het rechtspersonenrecht en daarin is geen plaats meer voor de rechtspersoonsvorm AVV (Arubaanse vrijgestelde vennootschap).

door onze verslaggever
Jan Jager

De AVV werd in 1988 in het leven geroepen om de offshore activiteiten te bevorderen. De AVV's zijn de internationale gemeenschap echter een doorn in het oog omdat ze kunnen leiden tot belastingvlucht en witwaspraktijken. Onder dreiging van eenzijdige 'black' of 'grey listing' legt de Financial Action Task Force (FATF) druk op Aruba om de rechtsvorm op te geven en bestaande AVV's om te zetten in andere rechtsvormen, dan wel te ontbinden.

Het fiat dat de Staten eergisteren gaven aan de invoering van Boek 2 betekent – na een overgangsperiode – het einde van de AVV. En dat betekent volgens Solognier het failliet van de trustsector op Aruba. “Onze sector is in het verleden al ernstig beperkt in beweegruimte en nu worden de AVV's helemaal in de ban gedaan. Dit is de gena-

deslag voor onze sector”, zegt Solognier, die benadrukt dat het beeld dat over de sector geschapen wordt niet terecht is. “Het bieden van hulp bij belasting- en toekomstplanning is niet verboden. Dat is onze dienstverlening. Witwassen en belastingontduiking zijn verboden. Daar houden wij ons helemaal niet mee bezig en dat kan ook niet. We worden aan alle kanten gecontroleerd. In het verleden – voor 2006 – heeft zich misschien ooit eens een voorbeeld voorgedaan van mogelijke witwaspraktijk. Maar dit is sinds 2006 haast onmogelijk vanwege de verschillende regelgeving die Aruba heeft voor wat betreft de financiële sector. Dat was ook de strekking van de boodschap die Solognier samen met collega's van andere trustkantoren op Aruba afgaf aan minister Xiomara Maduro (MEP) van Financiën, toen de regering begin 2018 het plan lanceerde om de AVV als rechtspersoonsvorm te schrappen. Dit

volgens Solognier ‘zonder enige raadpleging van de sector’. Zij stelden dat sinds de invoering van het Nieuw Fiscaal Raamwerk (NFR) in 2006, de Landsverordening Toezicht Trustkantoren (LTT) in 2009, de Landsverordening ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (LWTF) in 2011 en de wijzigingen in het Arubaanse vennootschapsrecht van 2012, Aruba's wetgeving volledig aan de criteria van het OECD op het gebied van bestrijding van *harmful tax practices* voldoet. Ook zou de wetgeving aan de criteria voldoen van de Financial Action Task Force (FATF) op het gebied van transparantie van de zogeheten *ultimate beneficial owners* van Arubaanse vennootschappen en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. “Bovendien oefent de Centrale Bank van Aruba streng toezicht uit op de op Aruba gevestigde vergunninghoudende financiële instellingen en trustkantoren”, lieten de trustkantoren weten in een persbericht. Solognier heeft het vermoeden dat de regering van Aruba gewoon van de sector af wil, in plaats van dat het Land op zoek gaat naar alternatieven om een listing

uit de weg te gaan terwijl de sector zelf kan blijven. Ze wil dat Aruba daarbij voorbeeld neemt aan landen in de Cariben die wel een florierende offshore sector hebben, zoals de Britse Maagdeneilanden. In totaal telt het handelsregister 6070 AVV's, verklaarde directeur Martijn Balkestein van de Kamer van Koophandel (KvK) gisteren in de *Amigoe*. Een groot deel daarvan zijn slapende AVV's. De 541 AVV's die volgens de KvK actief zijn, hoeven niet te worden ontbonden maar moeten in overleg met de eigenaren worden omgezet naar een andere rechtsvorm, waarschijnlijk een VBA (Vennootschappen met Beperkte Aansprakelijkheid) of een NV. Er geldt daarbij een overgangstermijn.

Volgens Solognier, die met EuroTrust ooit veel AVV's onder haar beheer heeft, gaat het omzetten van de AVV's met hoge kosten gepaard. Ze oppert dan ook om een soort schakelbepaling op te nemen in de wet die AVV's automatisch omzet in VBA's. De Amigoe vroeg minister Andin Bikker (POR) van Justitie om een reactie, maar ontving voor de sluitingstermijn van deze krant geen respons.

KPA: ‘Zelfs in een crisis blijft handhaving prioriteit’

ORANJESTAD — Korpschef Vanessa Tjon-Kock reageerde dinsdag op vragen van de Statenleden over de coronacrisis en de rol van het Korps Politie Aruba met betrekking tot handhaving van de huidige maatregelen. Volgens de korpschef ondervindt het KPA druk maar blijft de zichtbaarheid en handhaving prioriteit, zelfs in tijden van crisis.

Vanuit de staten kreeg Tjon-Kock afgelopen dinsdag diverse vragen over hoe KPA omgaat met de extra druk. Zo wilde Statenlid Alan Howell (POR) het huidige aantal positieve gevallen in het korps weten en of deze druk het KPA belast. In totaal blijken er 56 positief geteste gevallen binnen de politie te zijn waarvan 34 al hersteld en 22 nog actief, stelt ze. “Vooraf in augustus was er sprake van veel besmettingen, zo werd het personeel van het bureau in San Nicolas onderverdeeld bij an-

dere bureaus. Dit is conform het beleid van het KPA dat vanaf maart van kracht is, stelt ze. Volgens Tjon-Kock is de druk bij het KPA op dit moment erg hoog, vooral als het gaat om controle en handhaving, ‘maar dat blijft prioriteit’. De mankracht is echter niet gewijzigd zegt ze, ‘de zichtbaarheid van het KPA kan niet verlaagd worden want de politie moet aanwezig zijn om de openbare orde te handhaven’. Wel houdt het KPA er rekening mee dat in crisissituaties er de mo-

gelijkheid moet zijn dat het KPA kan opschalen.

Manifestaties
Ook Statenlid Rocco Tjon (MEP) had vragen over de handhaving en het manifestatiebeleid tijdens deze coronacrisis. De vraag van de MEP-fractie leider was dan ook waarom er toch manifestaties gehouden worden als er sprake is van een samenblijfsverbod. Volgens de korpschef valt manifesteren onder het grondrecht en kan er niet aan getornd worden. “We kunnen niet belemmeren dat het plaatsvindt, dat staat los van de maatregelen die van kracht zijn wegens Covid-19. Wel kan het KPA optreden als er sprake is van ordeverstoring”, stelt ze. Dit was dan ook het geval eergisteren toen Reginald Da-

nies samen met andere ontevreden burgers bij Plaza Henny Eman ging manifesteren met spandoeken. Danies had deze week mensen opgeroepen weer in groten getale te komen protesteren tegen misbruik van kinderen maar ook tegen alle vormen van misbruik. Op zijn oproep kwam echter een relatief kleine groep op het plein. Op een gegeven moment was er onenigheid tussen de politie en de manifestanten aangezien zij een spandoek hadden waarop stond ‘Fuck the propedofiel system’, deze werd uiteindelijk in beslag genomen door de politie. Volgens Danies zal dat niet de laatste protestactie zijn en zouden er meer acties volgen.

Iata: ‘Pas in 2024 herstel luchtvaartcijfers pre-Covid’

June 2020 Performance

JUNE 2020 (% YEAR-ON-YEAR)	WORLD SHARE ¹	RPK	ASK	PLF (%-PT) ²	PLF (LEVEL) ³
Total Market	100.0%	-86.5%	-80.1%	-26.8%	57.6%
Africa	2.1%	-96.5%	-84.5%	-54.9%	16.2%
Asia Pacific	34.6%	-74.4%	-69.6%	-18.5%	63.8%
Europe	26.8%	-93.7%	-90.0%	-31.9%	55.5%
Latin America	5.1%	-91.2%	-89.0%	-16.7%	66.6%
Middle East	9.1%	-95.5%	-90.4%	-40.7%	35.7%
North America	22.3%	-86.3%	-76.9%	-36.5%	52.4%

1) % of industry RPKs in 2019   2) Year-on-year change in load factor   3) Load Factor Level

GENEVE/ORANJESTAD — De International Air Transport Association (Iata) maakte onlangs bekend dat het herstel van de internationale luchtvaart langzamer gaat dan eerder verwacht. Ook zij voorzien dat de cijfers pas in 2024 weer het niveau van voor de coronacrisis bereiken.

De cijfers voor de hoeveelheid passagiers in internationaal luchtverkeer in juni 2020 geven een terugval van 55 procent weer in vergelijking met juni 2019. In juni 2020 is het internationale vliegverkeer met 98,6 procent gekrompen in vergelijking met juni 2019. De capaciteit daalde met 93,2 procent en de *load factor* (bezettingsgraad vliegtuigen, red.) met 38,9 procent. De Iata verwacht dat het aantal passagiers in 2021 met 62 procent groeit maar dit is nog steeds 30 procent minder dan het uitgangsjaar 2019.

Het bijgestelde scenario gaat nu uit van een aantal internationale trends die de groei vertragen. Dat zijn de langzame bestrijding van het coronavirus in de Verenigde Staten en ook in de ontwikkelingslanden, het gereduceerde budget voor zakelijke reizen en het verslechterde consumentenvertrouwen met de angst werk of inkomen kwijt te raken of besmet te raken met het virus. Ook de Latijns-Amerikaanse markt laat sterk gedaalde cijfers zien. Daar daalde de vraag met 96,6 procent in vergelijking met juni vorig jaar, de capaciteit met

95,7 procent en de load factor naar 66,2 procent. Dat laatste is nog een van de hoogste cijfers vergeleken met andere regio's zoals de Verenigde Staten, Europa, Asia-Pacific, Midden Oosten en Afrikaanse regio. De Noord-Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen kregen te maken met een terugval van 97,2 procent, capaciteit viel 92,8 procent terug en de load factor was 34,1 procent. De zomer, traditioneel het drukste seizoen voor de luchtvaart is voorbij en veel landen houden de luchtgrenzen nog steeds gesloten. De binnenlandse markt voor vliegreizen trekt inmiddels wel iets aan, maar het grootste aandeel, tweedeerde van de globale reizen, bestaat uit internationale reizen en die zijn er op dit moment vrijwel niet, schrijft de Iata.

Overeenkomst zorgcentrum verstandelijke beperking getekend

ORANJESTAD — Met het tekenen van een overeenkomst vanmiddag is de eerste stap gezet naar de komst van een ‘Centro di Cuido San Nicolas’. Dat maakte de woordvoerder van het Sociaal Crisisplan (SCP), Twyma van der Biezen bekend.

In dit centrum kunnen kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking 24 uur per dag, zeven dagen per week terecht. Het centrum wordt gevestigd aan de Palisaweg 100. De bedoeling is dat er twee van dergelijke centra komen maakte Soci-

ale Zaken-minister Glenbert Croes (MEP) vorige maand bekend, maar de locatie van het tweede centrum is nog niet bekend. Partners hierin zijn Stichting Ambiente Felis en Stichting Verstandelijk Gehandicapten Aruba (SVGA). Doel is om dit be-

gin volgend jaar te openen. De vestiging van deze voltdijs opvang met begeleiding maakt onderdeel uit van het SCP, dat opgesteld is in 2018 om de kinderscherming op Aruba te versterken.

Het SCP werkt op vier sporen: preventie hulpverlening; curatieve hulpverlening; hulpverlening via repressie en de hulpverlening aan kinderen en jongeren met een beperking.

Minimarket overvallen

ORANJESTAD — De politiecentrale kreeg vanochtend om 07.12 uur een melding binnen van een overval. Agenten kwamen ter plekke en een man verklaarde dat een medewerker van de Falal Minimarket op de Caya Frere Arnold was overvallen door twee mannen met een vuurwapen. Een van de overvallers gebruikte het vuurwapen om het slachtoffer op zijn hoofd te slaan en deze persoon moest naar het ziekenhuis voor medische hulp. Het Atraco Team kwam ter plaatse om het onderzoek over te nemen en ook slachtofferhulp was aanwezig. De politie vraagt mensen die iets hebben gezien of meer weten contact op te nemen met de tiplijn 11141.

‘Unieke’ onderschepping crystal meth

ORANJESTAD — De Zr.Ms. Groningen van de marine onderschepte afgelopen maandag 29 kilo crystal meth en 1720 kilo cocaïne op de Caribische Zee. Zaterdag 26 september onderschepte het marineschip ook al 284 kilo drugs. Het gaat om de vierde en vijfde vangst binnen een maand, meldt Defensie Caribisch Gebied in een persbericht.

Navraag leert dat de onderschepping van de 29 kilo crystal meth bijzonder is. “Voor zover ik kan achterhalen heeft dit (vangst van chrystal meth) de afgelopen jaren niet plaatsgevonden. In die zin is het dus inderdaad uniek”, verklaart de woordvoerder van Defensie Caribisch Gebied. Waar de crystal meth en de andere drugs precies zijn buit gemaakt kan deze niet zeggen. “Afgezien van dat het uiteraard op de Caribische zee plaatsvond kan ik vanwege onze operationele belangen niet aangeven waar precies op de zee”, aldus de woordvoerder.

Bij de ‘vangst’ van afgelopen zaterdag is niet met zekerheid te zeggen hoeveel drugs van de markt is gehaald. De verdachten wisten alles overboord te gooien, voor zij staande konden worden gehouden, schrijft Defensie Caribisch Gebied. “Zeker 284 kilo is uit het water gevist.

De vermoedelijke smokkelaars dumpen de lading van hun ‘go-fast’, toen ze een boordhelikopter van het Engelse marineschip RFA Argus zagen. Zij gingen er vervolgens vandoor, maar werden achterhaald door twee FRISC's: snelle onderscheppingsboten die door ‘de Groningen’ waren ingezet. Buiten de lading die uit zee werd gevist, zijn aan boord geen drugs gevonden. Drie verdachten zijn overdragen aan de Amerikaanse kustwacht. Maandag was het opnieuw raak. Met behulp van de RFA Argus en helikopters wist het patrouilleschip van de marine wederom een go-fast tot stoppen te dwingen. Ook deze keer achterhaalden de FRISC's van de Groningen de verdachten. Bij deze onderschepping zijn de cocaïne en de crystal meth in

beslag genomen. Zr.Ms. Groningen is vanaf juli als stationsschip Caribisch gebied actief in de regio. Het schip combineert counter-drugoperaties met het ondersteunen van de Kustwacht Caribisch Ge-

bied. Deze maand wist de Groningen in samenwerking met internationale partners bij drie eerdere acties in totaal 1 ton aan cocaïne te onderscheppen. Het totaal van deze maand komt daarmee op zo'n 3 ton.

Expositie parochie van Noord in de maak

ORANJESTAD — De sociale evenementencommissie van de parochie van Noord wil deze maand een expositie organiseren over de geschiedenis van de parochie. Steve Geerman en Rachel Croes-Frank van de commissie hadden onlangs een onderhoud met Cultuur-minister Xiomara Maduro (MEP). De parochie van Noord kent een rijke geschiedenis en heeft ook verschillende historisch waardevolle voorwerpen in bezit. De kapel van Bethania, die verbonden is aan het klooster Imeldahof, wordt momenteel onderhouden en schoongemaakt. In de kapel

staan ook unieke en originele meubelen. De commissie heeft een verzoek gedaan aan de minister om het interieur van de kapel te conserveren als onderdeel van het Arubaans cultureel erfgoed. De commissie onderzoekt de mogelijkheid om de kapel onder te brengen bij een stichting om deze en zijn inventaris te beschermen, alsmede enkele bijbehorende lokalen. Op deze manier zou de expositie over de geschiedenis van de kapel en de Soeurs van Bethanië en de parochie van Noord, permanent kunnen worden.

EPB San Nicolas maakt waterkoelers zelf coronaproof

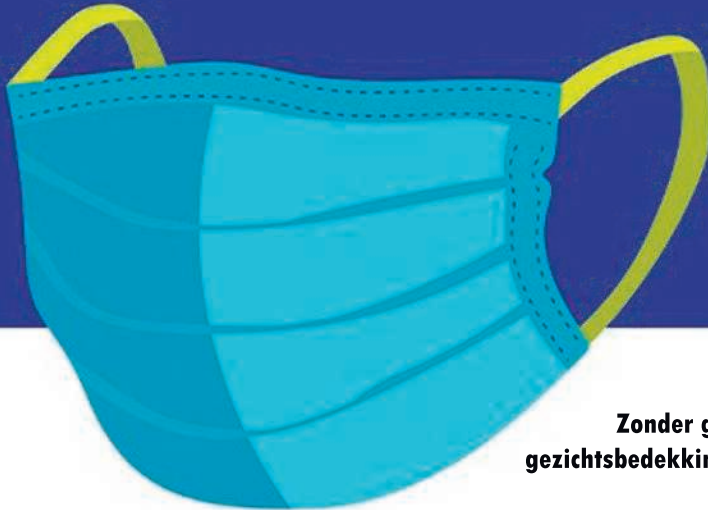
SAN NICOLAS — Docenten aan de unit Techniek van EPB San Nicolas hebben samen met hun leerlingen een van de waterkoelers van de school met sensoren gemodificeerd zodat deze contactloos water kan schenken. Daarvoor was het gebruik van de waterkoelers verboden in verband met de

coronacrisis. Op deze manier kunnen leerlingen en docenten van de school ijskoud water in bekertjes en containers doen met minder kans op besmetting met het coronavirus. Na een stalen prototype te hebben gebouwd en getest gingen de docenten en leerlingen in de weer met een 3D-printer en werd

de definitieve versie gebouwd en geïnstalleerd. Gebruikers van de nieuwe waterkoeler hoeven alleen maar hun beker in de houder te plaatsen en krijgen dan tien seconden lang een stroom water. Het is de bedoeling dat alle units van EPB San Nicolas een eigen gemodificeerde waterkoeler krijgen.

GEZICHTSMASKERS VEREIST

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Soffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

Campagne van Ocan over orgaandonatie ‘Er is geen foute keuze’

V.l.n.r.: Melissa Pichardo-de Meza, Glenn Helberg, Hans Sonneveld en Amely Daza Zabaleta bij de opnames van de talkshow.

DEN HAAG — “Er is geen foute keuze! Er is maar één keuze; dat je hem maakt en het niet overlaat aan je nabestaanden”, zegt de 41-jarige Anthony de Cuba. Zijn uitspraak is de kern van de campagne over orgaandonatie voor Caribische Nederlanders. “Praat erover. Het is goed dat je van elkaar weet dat je je geregistreerd hebt en wat je keuze is”, aldus De Cuba.

door onze correspondent
Otti Thomas

De campagne ‘Mi kurpa Mi desishon My body My choice’ is opgezet door de Stichting Ocan. Aanleiding is de wijziging van de donorwet. Sinds 1 juli moeten volwassen inwoners van Nederland kiezen of ze na hun overlijden organen willen doneren of juist niet. Mensen kunnen ook de bewuste keuze maken om dat besluit over te laten aan familie of aan een specifiek persoon. Wie geen keuze maakt, krijgt in het register de vermelding ‘geen bezwaar’.

In de maanden voor de wetswijziging bleek uit onderzoek dat Nederlanders met een niet-Westerse achtergrond minder bekend waren met het onderwerp dan inwoners met een Nederlandse achtergrond. Nog geen kwart was destijds al geregistreerd in het Donorregister vergeleken met bijna 50 procent van de ‘westerse’ Nederlanders. Stichting Ocan werd benaderd voor advies en kreeg opdracht voor een gerichte campagne van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

“We hebben een advies opgesteld over mogelijkheden voor de beste aansluiting bij onze achterban,” zegt

Ocan-bestuurder Cynthia Ortega-Martijn. “De dood is een onderwerp dat gevoelig ligt binnen de Caribisch Nederlandse gemeenschap. We hebben mooie tradities als iemand is overleden, maar voor dat moment wordt er niet over gepraat.”

De campagne bestaat uit een aantal onderdelen. Ten eerste is er de interviewserie ‘True stories’, waarin mannen en vrouwen vertellen over hun eigen ervaringen met orgaandonatie en de keuze die ze gemaakt hebben. De interviews staan op de website van Ocan en de Facebookpagina Stichting Ocan-Actief en worden overgenomen door verschillende Caribische media.

Er zijn voorstanders, zoals Anthony de Cuba en internist-nefroloog dr. Nouaf Ajubi. “Als je dood bent neem je niks met je mee. Geen geld, geen rijkdom, geen bezitting en ook geen orgaan. Je helpt een medemens door te doneren”, zegt Ajubi. Mensen die bezwaar hebben komen ook

aan het woord, zoals Betty Engelhardt en Malcolm James. “Ik ben altijd van mening geweest dat je je organen niet weggeeft. Je snijdt niet in een dood lichaam”, zegt James.

Hersendood

Andere onderdelen zijn een televisiecommercial en een talkshow. Psychiater Glenn Helberg spreekt hierin met medici over thema's die leven binnen de Caribische gemeenschap, zoals het fenomeen hersendood. “Mensen zijn bang dat ze iets voelen van de orgaandonatie”, aldus Ortega-Martijn. Een laatste campagneonderdeel bestaat uit gerichte informatiebijeenkomsten per regio. Ocan sluit daarmee aan op de schriftelijke herinneringen die de overheid de komende tijd stuurt.

Met uitzondering van de informatiebijeenkomsten zijn alle campagneonderdelen bewust ook gericht op inwoners in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Dat was ook het advies van Ocan aan het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport. De donorwet geldt weliswaar alleen in het Europees deel van Nederland, dus niet op Bonaire, Sint Eustatius of Saba en ook niet op Aruba,

Curacao of Sint Maarten, maar de inwoners moeten er wel bekend mee zijn.

“Elke Caribische inwoner van Nederland heeft een band met de eilanden. Het is belangrijk dat ze weten wat zich hier afspeelt”, aldus Ortega-Martijn. De stichting Ocan voert een neutrale campagne en spreekt dus geen voorkeur uit voor of tegen orgaandonatie, maar heeft wel als boodschap dat iedereen zijn of haar keuze moet vastleggen én gezins- of familieleden moet inlichten over die keuze. Om die reden is het belangrijk om de inwoners van de eilanden in te lichten.

“Het is belangrijk je keuze te bespreken met je kinderen, je ouders, je familie”, benadrukt Ortega-Martijn. Dat geldt zowel voor de keuze om wel of geen organen te doneren als voor de keuze om de beslissing aan een ander over te laten. Voor de wetswijziging was het niet nodig vast te leggen dat de beslissing wordt genomen door familieleden of één specifiek persoon. Wie dat nu niet heeft vastgelegd, krijgt de vermelding ‘geen bezwaar’.

Weliswaar gaat de arts dan nog in gesprek met de nabestaanden, maar als die een vermoeden hebben van een bezwaar tegen donatie, dan zullen ze hun uiterste best moeten doen om de arts daarvan te overtuigen. “Dat wil je niet voor je nabestaanden op een moment dat emotioneel toch al erg zwaar is”, aldus Ortega-Martijn.

De eerste True Stories zijn te lezen op www.ocan.nl en [facebook.com/stichtingocan](https://www.facebook.com/stichtingocan) en verschijnen ook elke woensdag in de Amigoe.

De talkshow is te zien in oktober en november te zien op RTV7. De televisiecommercial wordt uitgezonden vanaf 13 oktober op RTV7.

Online discussie over het Koninkrijk

ORANJESTAD — District 297, het platform dat hoogopgeleide Arubanen in het buitenland met elkaar en Aruba verbindt, organiseert een webinar ‘One Kingdom Four Countries’. Dat vindt plaats op 8 oktober om 12.30 uur Arubaanse tijd en 18.30 uur Nederlandse tijd.

Aruba worstelt met externe schokken, waarbij Covid-19 op dit moment de meest invloedrijke is, schrijft de organisatie. “We zien een lange worsteling om financiële steun te verkrijgen van het Koninkrijk. Nederland is het enige land in het Koninkrijk dat de mogelijkheid heeft de andere drie landen te helpen door zijn financiële en economische macht. Het is niet de eerste

Correctie

In de krant van gisteren is het artikel waarnaar verwezen werd op de voorpagina ‘KPA: ‘Zelfs in een crisis blijft handhaving prioriteit’ per abuis niet meegenomen op pagina 3.

keer dat Aruba en Nederland niet op één lijn zitten. Door dezelfde soort kwesties kozen Bonaire, Saba en Sint Eustatius voor een andere juridische status in 2010. Ook zijn er mensen voorstander van het houden van een referendum om in dialoog te komen met de samenleving. Is de huidige

Status Aparte nog steeds optimaal of zou Aruba een bijzondere gemeente moeten worden zoals de BES-eilanden?”

Spreekers op dit webinar zijn onder andere Gohar Karapetian, assistent professor rechtenfaculteit van de Rijksuniversiteit Groningen, Octa-voorzitter en

EU-vertegenwoordiger van Aruba Eddy Paris en Milly Schwengle, staatsraad van het Koninkrijk.

Deelnemers kunnen met elkaar in discussie gaan over deze thema's. Inschrijven kan via een formulier dat te vinden is op de Facebookpagina van District 297.

Zo gek nog niet

Bipolaire stoornis

Elke week licht zorginstelling Respaldo in deze rubriek een thema uit de wereld van de mentale gezondheid toe, wat de ontwikkelingen zijn die bijdragen aan de psychische gezondheid en hoe de Arubaanse samenleving op mentaal vlak zo fit mogelijk kan blijven.

Op veler verzoek vandaag een stuk over de bipolaire stoornis. Bipolar disorder. Trastorno bipolar? Een wereldwijd vrij veel voorkomende hersenaandoening. Alle beschikbare onderzoeken op een hoop schuivend is een schatting dat ergens tussen de 2 en 4 procent van alle mensen ergens in hun leven te maken krijgt met deze diagnose. In Amerika heeft in een periode van een jaar ongeveer 0,9 procent van alle mensen deze diagnose. Er is geen reden om te denken dat dit op Aruba anders is, dus zeg dat er in een willekeurige periode van twaalf achtereenvolgende maanden ongeveer 1000 mensen op Aruba rondlopen met een bipolaire stoornis. Om alle subtypen te bespreken heb ik nog zeker drie columns nodig. Maar hoe ziet de klassieke bipolaire stoornis er uit? In de klassieke vorm wisselen manische episoden zich af met depressieve episoden. Klassiek is als iemand manisch wordt, uiteindelijk na langere tijd weer rustig wordt, maar dan doorschiet een ernstige depressie in. Als deze uiteindelijk na weken herstelt kan

iemand maanden stabiel zijn om vervolgens weer manisch te worden.

Wat zo'n depressie inhoudt, kun je wel inschatten: somber, weinig energie, traag, geen eetlust, gedachten aan de dood. Heel naar. Hoe een manie eruitziet weten minder mensen. Mensen met een manie zijn ziek. Erg ziek. De rem gaat er als het ware af. Grootheidswanen, geen behoefte meer aan slaap, volledig euforisch of juist heel boos, gevaarlijk impulsief... niet zelden moet iemand gedwongen opgenomen worden om te zorgen dat hij of zij zichzelf geen schade toebrengt. En het moeilijkste: mensen hebben meestal niet door dat ze zo ziek zijn.

Hoe komt iemand aan een bipolaire stoornis? Met name pech. Genen spelen een belangrijke rol. Met die genen word je geboren, maar niet iedereen met de ziekte in zijn genen krijgt de ziekte ook echt. Waarom dat bij de ene persoon wel gebeurt en bij de andere niet is nog niet bekend. Vooralsnog zijn er geen zaken gevonden waarvan onomstotelijk bewezen is dat ze de genen kunnen ‘activeren’. Geen foute dingen tijdens de zwangerschap of problemen tijdens het opgroeien. En wat er precies in de hersenen en in het verdere lichaam gebeurt als iemand de ziekte krijgt, dat weten we ook nog niet. Behandelen kunnen we het gelukkig vaak heel goed. Medicatie is een belangrijk onderdeel van deze behan-

deling. Medicatie om de manie te bestrijden (antipsychotica of stemmingsstabilisatoren), medicatie om depressies te bestrijden (antidepressiva of wederom stemmingsstabilisatoren) en medicatie om geen nieuwe manie of depressie te krijgen (je raadt het al: stemmingsstabilisatoren). Daarnaast leefregels, vermijden van drugs en stress, altijd letten op voldoende slaap. Bij het aanleren van deze leefregels kunnen onze psychologen en verpleegkundigen goed helpen. De medicatie wordt door een psychiater voorgescreven.

De behandeling bestaat dus enerzijds uit bestrijden van acute decompensaties (depressie of manie) en anderzijds uit voorkómen van nieuwe decompensaties. Die behandeling is levenslang, maar hoe intensief de behandeling is verschilt per persoon: mensen die leren wat ze moeten doen om stabiel te blijven hebben niet veel van ons nodig, behalve laagfrequente medicatiecontroles. Helaas is er ook een groep die grote moeite heeft om de ziekte en de noodzaak tot behandeling te accepteren. Met als gevolg chronische instabiliteit en continue decompensaties.

Kortom, een moeilijk ziektebeeld. Maar met de juiste hulp kunnen mensen er gelukkig veelal goed mee leren leven.

Alex de Bruijn, psychiater

Dankbrief aan Nederland al 800 keer ondertekend

ORANJESTAD — Stichting Deugdelijk Bestuur Aruba (SDBA) vraagt de gemeenschap van Aruba een brief te ondertekenen waarin SDBA haar dank uitspreekt voor de humanitaire hulp en begrotingssteun uit Nederland in de vorm van leningen tegen nul procent rente. De brief is inmiddels bijna 800 keer ondertekend.

In de motivatie bij de brief merkt de SBDA tevens op dat Nederland zich verbonden heeft aan het doen van investeringen in de vorm van schenkingen ten behoeve van onderwijs, de zorg, de economie, duurzame overheidsfinanciën en hervormingen op bestuurlijk gebied. “Onze dank voor deze uitgebreide bijstand is daarom op zijn plaats”, schrijft de SBDA, die lezers via een oproep op sociale media aanspoort de volledige brief te lezen en te ondertekenen. Dat kan volledig anoniem, verzekert de SBDA. De brief is gericht aan de regering van Nederland en de Tweede Kamer.

In de brief zelf benadrukt de SBDA dat de regering van Aruba dankzij de leningen die Nederland verstrekt ondernemingen kon subsidiëren om hun personeel zoveel mogelijk in dienst te blijven houden. “Daardoor konden ook de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV) naar behoren blijven functioneren. Zonder die uitgebreide hulp zou Aruba reeds lang zijn ingestort”, aldus de stichting.

De SBDA blikt in de brief ook vooruit. “Gezien de zorgwekkende ontwikkelingen van de Covid-pandemie is het niet ondenkbaar dat de Nederlandse hulp de komende twee drie jaar hard nodig zal zijn. Dat vereist voor de jaren 2020-2022 alleen al mogelijk een bedrag van omstreeks 1 miljard euro bovenop de reeds verleende en toegezegde steun. Dit bedrag kan Aruba op geen enkele wijze zelf financieren. Om alle voornoemde redenen is het op zijn plaats dat de Arubaanse bevolking

de regering van Nederland, de Tweede Kamer en het Nederlandse volk van harte dankt voor de betoende hulp in deze ook voor Nederland moeilijke situatie. Dit wordt bijzonder gewaardeerd door de Arubaanse gemeenschap!”

In de brief stipt de SBDA tevens de ‘supervisie’ aan die Nederland via de Caribische hervormingsentiteit (CHE) wil instellen, als voorwaarde voor toegezegde steun. De SBDA stelt in de brief dat supervisie, via het College Aruba financieel toezicht (CAft) in combinatie met ‘Nederlandse druk’ al heeft geleid tot een verlaging van de Arubaanse begrotings-

tekorten van meer dan 400 miljoen florin in 2014 tot praktisch 0 florin in 2019. “Dat betekent gedurende die vijf jaar een gemiddelde jaarlijkse deficitreductie van 80 miljoen florin. Dit is in de Arubaanse traditie indrukwekkend! Hieruit blijkt dat de Arubaanse overheid gevoelig is voor deze positieve druk. Wij zijn er daarom van overtuigd dat, op basis van de nieuwe Nederlandse voorwaarden voor nieuwe leningen, de Arubaanse regering haar loze beloften (gedurende meer dan dertig jaar!) meer inhoud zal geven met concrete daden”, aldus de brief, die inmiddels zo'n 800 keer is ondertekend.

Breinvreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

			1	8				
	3	4						
9		8		5				
	9			6		7		
8			3	7	5			1
		6		4			2	
				8		4		2
						3	9	
			7		2			

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Intimidatie bij ontslagonderhandelingen orde van de dag

WILLEMSTAD — De druk die werkgevers op werknemers leggen om arbeidsovereenkomsten ‘in wederzijds goedvinden’ te tekenen, rijst sinds de coronacrisis de pan uit. Oud-directeur van Arbeidszaken bij het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw), Sidney Provence, ziet het aantal zaken waarbij werknemers worden geïntimideerd om bij het spreekwoordelijke kruisje te tekenen, stijgen.

Er zijn talrijke voorbeelden waarbij bedrijven angst zaaien onder het personeel. Zo ook bij juwelier Little Switzerland. In de brief gedateerd op 14 augustus die de werknemers hebben gekregen, stelt Sharon Silverman, VP Human Resources, dat de beëindigingsovereenkomst die de juwelierszaak in het Riffort heeft opgesteld in het voordeel is van de werknemers. Als het bedrijf niet tot overeenstemming kan komen met alle werknemers, dan ziet Little Switzerland zich genoodzaakt om faillissement aan te vragen. “In dat geval krijgen jullie hooguit de cessantia uitgekeerd.”

De ‘royale’ offerte die de werknemers hebben gekregen, bestaat uit een maand salaris en cessantia. Dat

is minder dan wettelijk is vastgelegd voor ontslag met wederzijds goedkeuren. De opzegtermijn die werkgevers moeten hanteren, is afhankelijk van de arbeidsduur. “Iemand die zes jaar ergens in dienst heeft gezeten, kan niet één maand opzegtermijn krijgen. Dat is in strijd met onze wetgeving”, legt Provence uit. Dit is wel wat er bij Little Switzerland is gebeurd. Ook kregen de werknemers niet hun opgebouwde rechten uitgekeerd, zoals niet genoten vakantiedagen en de pro rata-bonus. Volgens de arbeidswet krijgen werknemers bij ontslag met wederzijds goedvinden ook de opgebouwde rechten, de wettelijke opzegtermijn en cessantia uitgekeerd. De opzegtermijn is voor personen die tussen een en vijf jaar in dienst zijn ge-

weest één maand. Personen die tussen vijf en tien jaar bij een bedrijf hebben gewerkt, hebben een opzegtermijn van twee maanden. Voor werknemers met een dienstverband tussen tien en vijftien jaar geldt een opzegtermijn van drie maanden, en bij personen die langer dan vijftien jaar in dienst zijn, wordt een opzegtermijn van vier maanden gehanteerd. De hoogte van de cessantiauitkering wordt als volgt berekend: voor het eerste tot en met het tiende volle dienstjaar één weekloon per dienstjaar; voor het elfde tot en met het twintigste volle dienstjaar 1,25 maal het weekloon per dienstjaar; voor de daarop volgende volle dienstjaren tweemaal het weekloon per dienstjaar.

Provence: “In plaats van wederzijds goedkeuren leggen de werkgevers hun wil eenzijdig op. Dat mag niet. In het onderhandelingsproces kan de werknemer ervoor kiezen om zich tot het Soaw-ministerie te wenden. Binnen ons systeem kennen we twee manieren voor ontslag:

ontslag met wederzijds goedvinden, of een ontslagaanvraag bij het Soaw-ministerie. Het ministerie moet dan het ontslag goedkeuren. Deze procedure duurt zo’n zes weken, waarbij er verweer wordt gevoerd en mensen in beroep kunnen gaan. Die weken krijg je ook uitbetaald.” Het Soaw-ministerie zou bij Little Switzerland hebben bemiddeld, maar daar is niets uitgekomen. Nu de exponeerden thuis zitten, beseffen ze wat ze hebben misgelopen. In de overeenkomst is ook de finale kwijting opgenomen. Dat houdt in dat beide partijen over en weer, na het uitvoeren van een bepaalde overeenkomst, niets meer van elkaar te vorderen hebben. De werknemers hebben hun eigen galg getekend.

Intimidatiepraktijken zijn volgens Provence niet nieuw, maar met de huidige Covid-19-crisis zijn deze verergerd. “Als het aan deze werkgevers ligt, betalen ze je aan het einde van de maand uit met een appel of een mango. Goed werkgeverschap is deze dagen ver te zoeken.”

Wrakingsverzoek afgewezen in zaak dubbele moord Weto

WILLEMSTAD — Een verzoek van advocaat Eldon ‘Peppie’ Sulvaran – ondersteund door zijn dochter, advocaat Athena Sulvaran – om de zaak aan te houden tegen hun cliënten, de twee verdachten van de dubbele moord bij Weto in april vorig jaar, werd eergisteren door rechter Ineke Eskes afgewezen. Dat was aanleiding voor de raadsman om de rechter te wraken. Het wrakingsverzoek werd in de middaguren door het hof afgewezen. Rechter Eskes blijft de behandelende rechter in deze zaak.

De raadslieden hadden graag meer tijd gehad om met hun cliënten te overleggen. De beperkingen vanwege de door de overheid genomen Covid-19-maatregelen tijdens bezoeken van hun cliënten, het feit dat één van hen door het Openbaar Ministerie voor zijn eigen veiligheid naar Nederland werd gestuurd, en ‘listige praktijken’ door het OM om overleg tussen de verdediging en de verdachten te beperken, zouden de verdediging hebben belemmerd.

De rechter wees uiteindelijk het verzoek tot aanhouding

van de zaak af. Sulvaran was het hier niet mee eens en deelde de rechter mee haar te zullen wraken. De behandeling van de moordzaak werd hierdoor geschorst. Het wrakingsverzoek werd bij het hof ingediend en de drie hofrechters hebben het in de middaguren behandeld achter gesloten deuren. Het hof zag geen reden om de rechter te wraken en wees het verzoek van de verdediging af. Eskes zal dus zelf de zaak behandelen. Er is nog geen datum geprikt voor de inhoudelijke behandeling van de zaak.

De verdachte Edmar C. (31) die in Nederland was, is inmiddels teruggebracht naar het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK). De andere verdachte is de 26-jarige Remyson M.

Het onderzoek in deze zaak is zo goed als gereed. Een anonieme getuige die belastende verklaringen heeft afgelegd moet nog op verzoek van de verdediging bij de rechter-commissaris worden gehoord.

De dubbele moord werd op 4 april vorig jaar gepleegd bij Weto. Een melding kwam om 13.08 uur binnen bij de

politie. Uit preliminair onderzoek bleek dat enkele mannen in een auto kwamen aanrijden en gericht op een man schoten. Het slachtoffer trachtte weg te komen, maar viel bij het wegrekken neer aan de overkant van de weg. Hij had een schotwond in het hoofd. Ook een andere man werd ter plekke geraakt door kogels. Beide slachtoffers werden met spoed naar het ziekenhuis gebracht. Later kwam de melding bij de politiecentrale binnen dat de mannen, Ulrich Christopher Cresencia de Pablo (29) en Shurijon Jovino Christopher Noor (33), allebei aan hun kogelwonden waren bezweken.

Bij een vorige zitting bleek dat De Pablo het doelwit was en dat hij werd vermoord omdat hij een relatie had met de vriendin van verdachte C., de hoofdverdachte in de zaak. Hij zou de moorden hebben uitgelokt. Uit nader onderzoek van de politie bleek bovendien dat de daders na het schietincident nog een misdrijf hadden gepleegd. Zij overvielen een vrouw in een straat bij Cocori en namen haar voertuig mee. Dit voertuig werd waarschijnlijk gebruikt om de politie te ontwijken.

Hustisia Pa Un i Tur 13 oktober bij hof

WILLEMSTAD — Fundashon Hustisia Pa Un i Tur is op 13 oktober uitgenodigd door het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Het hof geeft die dag een mondelinge toelichting aan de vertegenwoordigers van de stichting. Deze heeft het hof gevraagd het Openbaar Ministerie (OM) te instrueren om minister Steven Martina (Economische Ontwikkeling, MAN) strafrechtelijk te vervolgen.

Het verzoek van Fundashon Hustisia Pa Un i Tur aan het hof volgde op een eerdere klacht van de politieke partij KdNT bij het OM tegen Martina. Aanleiding voor de oorspronkelijke aanklacht was een overeenkomst van mei 2017 tussen Steven Martina en zijn broer Robbin Martina voor het op afstand zetten van aandelen die de toen-

malige kandidaat-minister bezat in de Guardian Group Fatum. De stichting is van mening dat het OM heeft geconstateerd dat deze overeenkomst niet rechtsgeldig is, waardoor zij uitgaat van bedrog van de kandidaat-minister om zo door de screeningsprocedure te komen.

Vervolgens heeft Martina deelgenomen aan de beraadslagingen van de ministeraad voor de verhoging van de maximale WA-tarieven. Ook dit zou in strijd zijn met de screeningswet. Martina moest begin 2019 aftreden, nadat het OM had aangekondigd een strafrechtelijk onderzoek tegen hem op te starten. Het OM constateerde later dat Martina, weliswaar op afstand, nog steeds aandelen bezat in de Guardian Group Fatum. Er werd uiteindelijk besloten om Martina niet te vervolgen, maar het OM oordeelde wel dat hij een strafbaar feit had gepleegd, waarna de zaak tegen hem voorwaar-

delijk werd geseponeerd. Fundashon Hustisia Pa Un i Tur accepteerde dit niet en is nog steeds van mening dat Martina vervolgd moet worden.

Eerder deed de politieke partij KdNT aangifte tegen Martina. De partij werd destijds niet-ontvankelijk verklaard door het hof in de artikel 15-procedure om Martina strafrechtelijk te vervolgen. Ook KdNT-parlementariërs Meindert ‘Menki’ Rojer en Amparo Dos Santos werden volgens het hof niet-ontvankelijk verklaard. Volgens het hof was hun aangifte politiek gemotiveerd en is de partij geen directe betrokkene. In de statuten van de stichting staat onder andere dat de partij tegen (ambtelijke) corruptie optreedt.

In totaal heeft de stichting 24 klachten ingediend tegen leden van het huidige kabinet-Rhuggenaath.

Armin Konket blij met instelling ER

WILLEMSTAD — Een Statenmeerderheid is deze week met elf stemmen voor en vijf tegen akkoord gegaan met de instelling van de Electorale Raad (ER). Minister Armin Konket (MAN) zegt uitermate tevreden te zijn met deze ontwikkeling. Een felicitatie waard, zo zegt hij. De organisatie van verkiezingen wordt nu zelfstandig. De ER zal belast worden met de organisatie van verkiezingen op het eiland, het adviseren van de regering en de Staten op verkiezingsgebied, en tevens met het toezicht houden op de wet die de financiering van politieke partijen regelt. Op de foto Konket met enkele leden van het hoofdstembureau, de Konseho Supremo Elektorāl (KSE).

Serieuze schikkingsonderhandelingen met Ansary vruchteloos

WILLEMSTAD — De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) is steeds bereid serieuze schikkingsonderhandelingen te voeren met Hushang Ansary, de eigenaar van verzekeraar Ennia. Aan de kant van Ansary is tot nu toe echter geen enkele beweging richting een concreet schikkingsvoorstel gekomen, ondanks diverse uitnodigingen daartoe.

Indien Ansary met een concreet en realistisch schikkingsvoorstel komt om de door Ennia geleden schade te compenseren, staat de CBCS klaar om daarover in gesprek te gaan. Dat stelt de centrale bank in een reactie naar aanleiding van recente berichtgeving in de media over de schadeloosstelling die nu speelt in een bodemprocedure.

Begin juli 2018 is, op verzoek van de CBCS, door het gerecht in eerste aanleg van Curaçao de noodregeling uitgesproken ten aanzien van onder andere Ennia Ca-

ribe Leven NV, Ennia Caribe Schade NV en Ennia Caribe Zorg NV. Ansary heeft die uitspraak van de rechter via meerdere gerechtelijke procedures aangevochten en deze procedures verloren. Ook de US Bankruptcy Court in New York heeft de noodregeling erkend en het verweer van Ansary daartegen verworpen. De rechtmatigheid van de noodregeling staat vast.

De noodregeling is ook uitgesproken tegen Ennia Caribe Holding (ECH) en EC Investment (ECI). Die twee instellingen stonden niet onder het toezicht van de CBCS en daardoor was het pas na het uitspreken van de noodregeling mogelijk om de ware omvang van de problematiek te overzien. Na een uitgebreid onderzoek kon worden vastgesteld dat door wanbeleid van oud-beleidsbepalers en aandeelhouders, waarbij weloverwogen gebruik is gemaakt van ondoorzichtige constructies en van de instellingen die buiten het toezicht van de CBCS vielen, Ennia een schade heeft geleden van

minimaal 700 miljoen gulden. Die schade vordert Ennia nu terug in de aansprakelijkheidsprocedure die op 11 oktober 2019 met een verzoekschrift aanhangig is gemaakt. Bijna een jaar daarna, afgelopen maandag, is door Ansary in die procedure gereageerd op het bewijsmateriaal en de onderbouwing van de stellingen in het verzoekschrift.

Onverantwoord Uit onderzoek van CBCS blijkt dat Ansary Ennia heeft opgezadeld met ten minste 140 miljoen gulden aan excessieve kosten die geen of volstrekt onvoldoende verband hielden met Ennia en die, ook in het licht van de financiële situatie van Ennia, volkomen onverantwoord waren. Zo zijn er talrijke donaties gedaan aan goede doelen in de Verenigde Staten die niets met Ennia van doen hadden. Kosten voor adviseurs van Ansary zijn door Ennia betaald. Ook kregen personen die niet in dienst waren bij Ennia salaris betaald. Verder kregen de commissarissen van het ver-

zekerbedrijf excessieve beloningen. Bovendien waren de reis-, verblijf- en representatiekosten buitensporig. Ennia draaide ook op voor de kosten van twee vliegtuigen die voornamelijk door Ansary privé werden gebruikt. Volgens de CBCS was er sprake van een vergaande feitelijke zeggenschap van Ansary – gefaciliteerd door bestuurders en commissarissen die als zijn handlangers opereerden en in elk geval hun taken volstrekt onvoldoende hebben verricht. CBCS stelt verschillende personen verantwoordelijk voor deze ongewenste situatie, waaronder oud-Ceo's Gijsbert van Doorn en Ralph Palm. Van Doorn was statutair bestuurder van ECH, ECI en Ennia in de perioden 2005-2008 en 2009-2011. Palm was eerst fiscaal- en financieel adviseur van Ennia en daarna van 2011-2018 de opvolger van Van Doorn. Ook wordt de schade verhaald op Abdallah Andraous, de rechterhand van Ansary bij Ennia, en Ansary's dochter Nina Ansary.

Meer testen voor lagere positivity rate Focus blijft op traceren contacten

WILLEMSTAD — De focus van EPI, het epidemiologisch team, blijft gericht op het traceren van nauwe contacten van mensen die positief zijn getest op Covid-19. “Die mensen wil je testen en als zij ook positief blijken te zijn, gelijk isoleren om verdere verspreiding te voorkomen”, zegt epidemioloog Izzy Gerstenbluth.

Maar om een nog beter beeld te krijgen van de lokale verspreiding van het Covid-19-virus, zal nog meer getest moeten worden. Dan vind je automatisch meer positieve gevallen, maar zal ook de *positivity rate* dalen. Dat laatste houdt het percentage in van het aantal besmettingen, in verhouding tot de totale bevolking. Internationaal ligt de norm op 5 procent. Curaçao zit daar nu met 10 procent dus boven. De positivity rate is een gemiddelde van een week. Sinds 12 september stijgt het cijfer echter niet. Dat heeft te maken met de extra maatregelen die zijn opgelegd, zoals een avondklok en een samenscholingsverbod. Momenteel is er een test-

straat bij de GGD waar gemiddeld zo'n 80 coronatesten per dag worden uitgevoerd. Er zijn plannen voor een tweede teststraat, maar dat zal wel meer druk zetten op de laboratoria en de uitslag van binnen een dag, vertragen naar meer dagen. Vanaf maart tot nu zijn in totaal 7442 coronatesten uitgevoerd. De afgelopen vijf weken werden 3350 testen afgenomen. Met name het traceren van de nauwe contacten is tijdrovend en Gerstenbluth erkent dat er een kleine achterstand is. Eergisteren werd in het dagelijkse overzicht dan ook niet bekend gemaakt hoeveel van de 22 nieuwe gevallen gelieerd zijn aan een bestaand cluster en van hoeveel de bron nog onbekend is. De

22 nieuwe gevallen waren gebaseerd op de uitslagen van 197 testen. Maar in dat cijfer zitten ook mensen die meerdere keren zijn getest. Het testbeleid is, naast de *close contacts*, gebaseerd op symptomen. Want de helft van de mensen die positief worden getest heeft geen symptomen, maar kunnen wel iemand besmetten, omdat het virus zich via de lucht verspreidt. De Covid-19 test is heel gevoelig en kan zelfs een positieve uitslag geven, terwijl het virus niet meer actief is in het lichaam (dode partikels), en dus ook niet meer besmettelijk. Daarom wordt niet iedereen na afloop van de isolatie automatisch opnieuw getest. “Vergelijk het met griepsymptomen. Net als bij Covid-19 moet je uitzielen. Als je drie dagen klachtenvrij bent en je bent al een week in isolatie geweest, dan hoef je niet weer een test te ondergaan”, aldus Gerstenbluth.

Cft geeft Saba speelruimte

DEN HAAG — Het College financieel toezicht (Cft) is het eens met het besluit van het bestuur van Saba om het tekort van 2019 in mindering te brengen op de algemene reserve. Het jaarverslag van het openbaar lichaam Saba vertoonde voor het eerst sinds jaren een tekort van 621.000 dollar om redenen die buiten zijn macht liggen.

In een brief van 14 september aan de gezaghebber van Saba, Jonathan Johnson, die eerder deze week op de Cft-website werd gepubliceerd, verklaarde Cft-voorzitter Raymond Gradus dat het niet realistisch was om Saba te dwingen het tekort van 2019 te compenseren met overschotten in 2020 en 2021, ook niet in het licht van de Covid-19 crisis. Het Cft zal daarom geen compensatiemaatregel aanbevelen aan de Nederlandse overheid.

“Het Cft vindt het voorstel van Saba om het tekort af te trekken van de algemene reserve een acceptabele oplossing. Wel adviseert het Cft indien nodig om met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties BZK te kijken naar mogelijkheden om ruimte te creëren in toekomstige begrotingen, zodat onverwachte tegenvallers opgevangen kunnen worden.” Het jaarverslag 2019 vertoonde een tekort van 0,62 miljoen dollar, terwijl een evenwichtige begroting was verwacht. Het tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door een aanvulling op de pensioenvoorziening voor oud-politici van 0,56 miljoen dollar als gevolg van een verlaging van de disconteringsvoet om de voorziening te berekenen. Zonder deze uitgaven, die

niet waren begroot en buiten de controle van het openbaar lichaam lagen, zou Saba 2019 hebben afgesloten met een tekort van ongeveer 60.000 dollar. Het Cft vond het ‘onwenselijk’ dat de begroting van Saba zo sterk beïnvloed wordt door de mutaties in de pensioenvoorziening voor oud-politici. “Deze zorgen zijn meerdere keren geuit door het Cft, en ook door de accountant.” De pensioenvoorziening voor oud-politici is aangemerkt als een middelgroot financieel risico voor de begroting.

Bij de behandeling van het jaarverslag 2019 eind augustus van dit jaar heeft de Eilandsraad ingestemd met het voorstel van het Bestuurscollege om het tekort volledig in mindering te brengen op de algemene reserve, en dit in 2020 en 2021 niet te compenseren. Het jaarverslag 2019 toont inkomsten van 23,6 miljoen dollar die bestaat uit speciale vergoedingen van 12,7 miljoen dollar, de vrije uitkering van 9,8 miljoen dollar en lokale heffingen van 1,1 miljoen dollar. De totale uitgaven in het jaarverslag 2019 bedroegen 24,2 miljoen dollar en bestaan uit 13,4 miljoen dollar uitgaven voor goederen en diensten, 8,3 miljoen personeelsuitgaven en 2,5 miljoen aan andere uitgaven zoals rente, afschrijvingen en andere overdrachten.

Tussen 2015 en 2019 is het aantal projecten meer dan verdubbeld en de door Nederland beschikbaar gestelde middelen verviervoudigd, concludeert het Cft. Meer dan 50 procent van de uitgaven in 2019 werd gefinancierd uit speciale vergoedingen, waarvan een deel werd toegewezen aan wederopbouwprojecten na de orkanen Irma en Maria in september 2017.

De houdbaarheid van de begroting van Saba en de financiële positie van het openbaar lichaam zijn als risicovol aangemerkt. Een aantal grote investeringsprojecten is uitgevoerd of wordt momenteel uitgevoerd, maar het is onduidelijk hoe het onderhoud in toekomstige begrotingen zal worden gedekt.

Ook worden bepaalde personeelsuitgaven voor functies met een structureel karakter gefinancierd uit bijzondere vergoedingen. Daarom wordt het van belang geacht dat de trajecten die onderdeel uitmaken van het Saba-pakket, het meerjarige ontwikkelingsprogramma van het eiland om structurele dekking in de begroting te creëren, worden voortgezet. Het Cft complimenteerde Saba voor het wederom presenteren van een jaarverslag met een positieve controle door de accountant. “Dit toont aan dat Saba in staat is om het financieel beheer op peil te houden.”

Pieren in zeer slechte staat

WILLEMSTAD — Een aantal pieren aan de Caracasbaai-zijde bij Jan Thiel bevinden zich in zeer slechte staat. De meeste ervan voldoen niet meer om er een boot aan af te meren. Booteigenaren halen gevaarlijke capriolen uit om eenmaal afgemeerd, de kant te bereiken. Het is maar de vraag of de veiligheid niet in het geding is, en of de overheid mogelijk moet overwegen om de slechtste pieren te ontmantelen voor de eigen veiligheid van de booteigenaren. Inspecteurs van de sector Agrarisch en Visserijbeheer (AVB) van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) doen er goed aan om een bezoek af te leggen en de situatie nader te onderzoeken.

Foto's John Jairo Herrera

Project ‘Van Zaad Tot Product’ gestart als stimulans voor ondernemers in agrarische sector

KRALENDIJK — Het Bonairiaanse eilandbestuur start het project ‘Van Zaad Tot Product – Di Simia Pa Produktu’ met als doel om nieuwe en bestaande ondernemers in de agrarische sector te stimuleren.

De bedoeling is om voornamelijk doelgroepen, zoals gepensioneerden maar ook jongeren, erbij te betrekken en alle anderen die landbouw een warm hart toedragen, zo laat het eilandbestuur in een persbericht weten. “Het doel van dit traject is om onze mensen er bewust van te maken dat wij kunnen planten en een inkomen kunnen verdienen in de agrarische sector, en bijgevolg ook om meer nadruk te leggen op commerciële uitwisseling tussen de verschillende doelgroepen.” Het project is een samenwerking tussen het Bonairiaanse eilandbestuur, Fundashon Tienda pa Konsumidó Boneriano (stichting voor consu-

menten), en ook de afdeling Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV) die één van de belangrijke partners is in dit project, gezien het feit dat deze afdeling belast is met het landbouwbeleid op Bonaire. De laatste tijd zijn er veel positieve ontwikkelingen bij de LVV, met name de sorghumoogst, het planten en verkopen van lokale groenten, zoals yambo (okra), bonen, kòmkòmber chiki (kleine komkommers) en ook het verwerken van hooi als voer voor dieren.

Het eilandbestuur wil, volgens het bericht, een extra impuls geven aan de positieve ontwikkeling die zich voordoet, en in dit kader doorgaan met

Foto: Shutterstock

het stimuleren van deze sector door middel van het stimuleren van ondernemers in de agrarische sector. Via dit project gaat het eilandbestuur intensieve begeleiding, kennis en irrigatiefaciliteiten aanbieden en ook mogelijkheden voor een stuk grond bij de LVV om een eigen aanplant te ontwikkelen voor een bepaald tijd. Fundashon Tienda pa

Konsumidó Boneriano is verantwoordelijk voor het bewust maken van onze landbouwers om ook lokale producten te verbouwen, maar ook om verandering aan te brengen in onze koopkracht om zodoende zoveel mogelijk lokale producten te consumeren. Voor nadere informatie kan men de facebookpagina ‘Di Simia Pa Produktu’ bezoeken.

PCN benoemt The Curaçao Financial Group als lokale beleggingsbeheerder

The Curaçao Financial Group

PCN heeft de intentie uitgesproken meer te gaan beleggen op de BES-eilanden. PCN voorzitter Harald Linkels: “Rendementen op lokale beleggingen bewegen niet altijd mee met internationale financiële markten, en met name in tijden van hoge volatiliteit blijven lokale beleggingen vaak vrij stabiel renderen. Wij zijn er als PCN trots op dat wij nu al kunnen zeggen dat een aantal van onze lokale beleggingen bestendig renderen ten tijde van deze coronapandemie”. Het beleggingskapitaal van PMCN omvat momenteel zo’n 5 procent van de totale beleggingsportefeuille, of

wel zo’n 22 miljoen dollar. Met dit kapitaal streeft PCN naar het realiseren van een beleggingsmix die niet alleen gezond rendement oplevert, maar ook bijdraagt aan de economische en maatschappelijke ontwikkelingen voor de gemeenschappen waarin de participatiemaatschappij opereert. Om een dergelijke portefeuille te beheren heeft PCN, bijgestaan door bestuursbureau Montae & Partners, een geschikte partij geselecteerd

om de rol als manager lokale beleggingen uit te voeren. “De keuze is op CFG gevallen. CFG heeft reeds bewezen over de benodigde kennis en ruime ervaring op het gebied van vermogensbeheer op de BES- en CAS- (Curaçao, Aruba, Sint Maarten) eilanden te beschikken. Met name de financiële expertise van CFG is een kernkwaliteit, die de ontwikkeling van PMCN ten goede komt”, aldus Linkels. Recente beleggingen van PCN omvatten onder meer

de financiering van luchtvaartmaatschappij EZ Air (die naast zakelijke en recreatieve vluchten ook een essentiële rol speelt in het medische vliegverkeer tussen de eilanden), de participatie in een groter consortium van financiers voor de bouw van vijfhonderd volkswoningen op Bonaire, de aankoop van Breadline Plaza op Saba, en de lening aan de Old Gin House voor de exploitatie van de Talk of the Town-appartementen op Sint Eustatius.

Sint Eustatius heft avondklok op

ORANJESTAD — De overheid van Sint Eustatius heeft gisteravond per direct de avondklok opgeheven. Die werd donderdag 10 september ingesteld. Vanaf dat moment mocht niemand tussen 18.30 uur en 06.00 uur zonder toestemming de straat op. Reden voor het instellen van de avondklok was de komst van een instructeur van PCR-tests, die besmet bleek met het coronavirus. Daardoor raakten negen mensen op het eiland besmet.

Behalve de invoering van een avondklok golden er op Sint Eustatius (ruim 3000 inwoners) meer strenge regels, ook die worden deels opgeheven. Zo mogen bars, restaurants en casino’s weer de deuren openen voor een maximum van vijftien klanten. Nagelsalons en kapperszaken mogen ook weer open. Scholen blijven voorlopig dicht en gaan pas na de aanstaande oktobervakantie weer open. Volgens de overheid is de coronasituatie op het eiland momenteel onder controle. Door de snelle toena-

me van het aantal coronabesmettingen was op 9 september hulp gevraagd aan het Nederlandse ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De overheid van Sint Eustatius liet gisteren weten dat die hulp is gegeven. Daardoor heeft het lokale Queen Beatrix Medical Centre ‘weer voldoende artsen, verpleegsters en laboratoriumtechnici om normaal te kunnen draaien’. De meeste besmette personen zijn werkzaam in de gezondheidssector, daardoor dreigde een personeelstekort.

De negen besmette personen zitten in isolatie. Er zijn veel tests gedaan bij mensen uit hun directe omgeving, maar die bleken allemaal negatief. Regeringscommissaris Marnix van Rij raadt iedereen wel aan voldoende afstand te houden en anders een mondkapje te dragen.

BIG-registratie voor verpleegkundigen Bonaire

DEN HAAG — Minister Tamara van Ark (Medische Zorg en Sport) heeft besloten om voorlopig diploma’s van Fundashon Mariadal op Bonaire rechtstreeks toegang te geven tot het BIG-register. Dit vooruitlopend op een definitieve wettelijke regeling. Verpleegkundigen met een dergelijk diploma kunnen vanaf nu in Europees Nederland aan het werk.

De opleiding verpleegkunde van het Fundashon Mariadal-ziekenhuis op Bonaire is gelijkwaardig aan de Europees-Nederlandse opleiding verpleegkunde op mbo-4 niveau, maar geeft op dit moment geen rechtstreekse toegang tot het BIG-register. Dat betekent dat verpleegkundigen niet meteen in Europees Nederland aan de slag kunnen als zij dat zouden willen. De opleiding op Bonaire is erkend door het ministerie van OCW en staat onder toezicht van de Inspectie van het Onderwijs.

Euro

Lager

AMSTERDAM — De meeste Europese aandelenbeurzen lieten vandaag kleine verliezen zien. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,2 procent lager op 549,36 punten. De MidKap klom 0,2 procent tot 814,02 punten. De beursgraadmeters in Frankfurt, Parijs en Londen daalden tot 0,8 procent. Hekkensluiter bij de hoofdfondsen op het Damrak was biotechnoloog Galapagos met een verlies van 1,4 procent. Zorgtechnologiebedrijf Philips volgde met een min van 1,3 procent. Telecomconcern KPN was de sterkste stijger met een winst van 2,5 procent. De verzekeraars Aegon, ASR en NN Group volgden met plussen tot 1,2 procent. In de MidKap was Eurocommercial Properties de grote winnaar met een plus van dik 6 procent. De vastgoedinvesteerder heeft een winkelcentrum in Zweden verkocht voor 41,1 miljoen euro. De euro stond op 1,1709 dollar, tegen 1,1754 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 3,4 procent minder op 37,41 dollar. Brentolie daalde ook 3,4 procent in prijs, tot 39,56 dollar per vat.

Tokio

Omlaag

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag lager geëindigd. De Nikkei in Tokio zag een eerdere winst verdampen en ging uiteindelijk 0,7 procent lager het week-einde in op 23.029,90 punten. Het aandeel van beursbedrijf Japan Exchange Group daalde bijna 2 procent. Ook Fujitsu, de systeemontwikkelaar van de Japanse beurs, werd lager gezet en verloor 2,8 procent. J. Front Retailing zette de opmars voort en klom 2,5 procent. De eigenaar van warenhuizen en supermarkten won deze week ruim 20 procent dankzij een verhoging van de winstverwachting. In Shanghai en Hongkong waren de beurzen gesloten vanwege de viering van de Gouden Week-vakantieperiode in China. Ook in Zuid-Korea, Taiwan en India hadden beleggers een vrije dag. De All Ordinaries in Sydney stond ruim 1 procent in de min onder aanvoering van de Australische oliebedrijven, die kampten met de forse daling van de olieprijsen. Daarnaast bleek dat de winkelverkoop in Australië in augustus met 4 procent zijn gedaald, na een stijging van 3,2 procent in juli.

Wall Street

Verlies

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag flink lager geopend, door schrik bij beleggers op Wall Street door het nieuws dat president Donald Trump en zijn vrouw Melania zijn besmet met het coronavirus. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 1 procent lager op 27.526 punten. De brede S&P 500 zakte 1,2 procent tot 3339 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq verloor 1,7 procent tot 11.130 punten. De werkgelegenheid in de Verenigde Staten is in september veel minder sterk gegroeid dan in augustus en ook zwakker dan verwacht. Het ministerie van Arbeid maakte bekend dat er vorige maand 661.000 banen bijkwamen exclusief de landbouwsector. Economen hadden op een aanwas van 875.000 arbeidsplaatsen gerekend. Het Huis van Afgevaardigden heeft een nieuw steunpakket voor de economie ter waarde van 2,2 biljoen dollar goedgekeurd. Het lijkt er echter niet op dat de wet die het pakket regelt het zal redden in de Senaat, waar de Republikeinen een meerderheid hebben.

Von der Leyen en Johnson maken morgen brexitbalans op

BRUSSEL/LONDEN — Voorzitter Ursula von der Leyen van de Europese Commissie heeft morgen video-overleg met de Britse premier Boris Johnson over de brexit. De twee zullen de stand van zaken in de onderhandelingen en de volgende etappes bespreken, liet haar woordvoerder weten.

Deze week wordt de (vooralsnog) laatste onderhandelingsronde gehouden. Tot nu toe is er geen zicht op een akkoord over de handelsrelatie na dit jaar, als de overgangperiode na het Britse vertrek afloopt.

De Europese Commissie maakte deze week bekend

een zogeheten inbreukprocedure tegen het Verenigd Koninkrijk te beginnen vanwege de omstrede brexitwet die het land heeft aangenomen. Deze interne marktwet is volgens Brussel in strijd met afspraken in het met de EU gesloten terugtrekkingsverdrag. Londen heeft een maand om

te antwoorden op de waarschuwing.

Dat het hoofd van de Europese Commissie en de Britse premier elkaar zullen treffen, wordt als een positieve stap gezien. Mogelijk leidt de bijeenkomst tot intensievere gesprekken over compromissen rond de grootste knelpunten.

Persbureau Bloomberg meldt op basis van ingewijden dat er afgelopen week enige vooruitgang is geboekt op het vlak van twee

obstakels voor een deal. Het gaat om de regels rond staatssteun waar de Britten zich na de brexit aan moeten houden, en de manier waarop naleving van de afspraken tussen Londen en Brussel worden gehandhaafd. Een andere pijnpunt, de toegang tot Britse wateren voor vissers uit de EU, blijft naar verluidt voor veel verdeeldheid zorgen. Als hierover geen overeenkomst wordt gesloten, brengt dat mogelijk een breed handelsakkoord in gevaar.

PeelPioneers zet grootste schillenfabriek van Europa op

Foto: Shutterstock

Het bedrijf haalt de schillen bij supermarkten en horeca op.

DEN BOSCH — Schillenbedrijf PeelPioneers gaat in Den Bosch de naar eigen zeggen grootste recyclefabriek van Europa voor sinaasappelschillen opzetten. Daarvoor heeft het bedrijf een miljoeneninvestering binnengehaald. Onder meer de Rabobank, het ministerie van Economische Zaken en het Nationaal Groenfonds investeren gezamenlijk 10 miljoen euro.

De fabriek kan straks 120.000 kilo sinaasappelschillen verwerken, een verdrievubbeling van de huidige verwerkingscapaciteit. Ook de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij, European Circular Bioeconomy Fund en DOEN Participaties investeerden in het bedrijf.

PeelPioneers verwerkt sinaasappelschillen die anders verbrand zouden worden tot

ingredienten voor onder andere sinaasappelolie, bier, muffins, limonade en bonbons, maar ook voor schoonmaakmiddelen en cosmetica. Het bedrijf haalt de schillen bij supermarkten en horeca op. Met de miljoeneninvestering kunnen ook nieuwe producten worden ontwikkeld, zoals voedingsvezels voor vleesvervangers.

PeelPioneers werd opgericht in 2017 en opende in 2018

de eerste schillenfabriek ter wereld in het Brabantse Son, ten noorden van Eindhoven. Het aantal medewerkers breidt dit jaar uit van tien naar dertig.

Volgens PeelPioneers groeit de vraag naar versgeperste jus, en daarmee ook de schillenberg. Ook neemt de behoefte aan een lokale keten toe bij de Noord-West Europese afnemers van het bedrijf.

Minister Koolmees: ‘Baanverlies bij NOW-bedrijven geen verrassing’

DEN HAAG — Dat er ook veel banen verloren zijn gegaan bij de bedrijven die in de eerste steunronde loonsubsidie (NOW 1.0) hebben ontvangen, komt niet als een verrassing voor minister Wouter Koolmees (Sociale Zaken). De regeling heeft het verlies van banen alsnog flink gedempt, zegt de bewindsman.

Het CBS berekende dat bij alle bedrijven die NOW 1.0 hebben ontvangen tussen februari en juni 181.000 banen verloren zijn gegaan. In sommige gevallen is dat gebeurd bij een reorganisatie na de periode waarin ze subsidie ontvingen. Het kan ook gaan om het verlopen van tijdelijke contracten of oproepkrachten die niet meer worden opgeroepen. “Ik heb ook ondernemers gesproken die dan zeiden: ik heb geen werk meer”, aldus de minister.

“We hebben bedrijven gesteund om werkgelegenheid te behouden. Dat is grosso modo goed gelukt”, zegt Koolmees. “We wisten van tevoren dat het niet in alle gevallen zou lukken. Ook dat is helaas gebeurd.” Het banenverlies bij de NOW-bedrijven lag volgens de minister in de lijn der verwachtingen, omdat er in totaal 300.000 banen verloren zijn

gegaan in de maanden april, mei en juni. De NOW 1.0 was zo vormgegeven dat ondernemingen zoveel mogelijk banen in stand houden, benadrukt de bewindsman. “Als er mensen worden ontslagen of ze van de payroll verdwijnen, wordt daar geen subsidie gegeven.” Bovendien worden bedrijven extra gekort als ze in de subsidieperiode mensen op straat hebben gezet om kosten te besparen. Pas in latere subsidierondes kregen bedrijven meer ruimte om te reorganiseren.

Waar het banenverlies precies vandaan komt, is volgens Koolmees nog niet te zeggen. “Dat is niet zo met een schaarltje te knippen. Er zijn tijdelijke contracten die op 1 juni of 15 juni aflopen. Maar er zijn ook sectoren die juist in juni weer open zijn gegaan.” Als voorbeeld noemt hij de horeca, omdat de beperkingen die die sector raakten, werden versoepeld.

Werkgevers die in de eerste ronde NOW hebben ontvangen, kunnen vanaf volgende week de definitieve berekening aanvragen bij het UWV. Bedrijven kregen een voorschot, maar wegens afwijkingen in de loonsom of het omzetverlies, kan het daadwerkelijke bedrag nog afwijken.

Tegenvallende banengroei VS in september

WASHINGTON — De werkgelegenheid in de Verenigde Staten is in september veel minder sterk gegroeid dan in augustus en ook zwakker dan verwacht. Het Amerikaanse ministerie van Arbeid maakte bekend dat er vorige maand 661.000 banen bijkwamen in de VS exclusief de landbouwsector. Economen hadden in doorsnee op een aanwas van 875.000 arbeidsplaatsen gerekend.

In augustus kwamen er volgens een herzien cijfer nog bijna 1,5 miljoen banen bij in ‘s werelds grootste economie. De werkloosheid in de VS lag vorige maand op 7,9 procent tegen 8,4 procent een maand eerder. De Amerikaanse werkgelegenheid kreeg tijdens de coronacrisis forse klappen, maar de afgelopen tijd is er weer sprake van herstel op de

arbeidsmarkt. Wel loopt het aantal coronabesmettingen in de VS de laatste tijd steeds verder op, wat het herstel kan ondermijnen. Eerder op de dag werd nog bekend dat president Donald Trump en zijn vrouw Melania positief hebben getest op corona. Zij zijn nu in isolatie in het Witte Huis. Het is bovendien de zwakste groei van de Amerikaanse werkgelegenheid sinds mei, toen de arbeidsmarkt begon te herstellen van de zware dreuningen door de crisis. In de voorgaande maanden gingen nog miljoenen banen verloren in de VS als gevolg van de virusuitbraak en de lockdownmaatregelen. Het is het laatste banenrapport voor de presidentsverkiezingen in de VS op 3 november. Het economisch herstel van de coronacrisis is een belangrijk thema in de verkiezingen.

Topman KLM vreest nieuwe ontslagronde

AMSTELVEEN — KLM-topman Pieter Elbers vreest dat er een nieuwe ontslagronde nodig is bij de maatschappij, bovenop de duizenden banen die dit jaar al zijn geschrapt. Volgens hem heeft KLM veel last van de recente toename van het aantal coronabesmettingen en de vele nieuwe beperkingen en quarantainevereisten van overheden.

“Deze ongecoördineerde aanpak van landen heeft tot veel verwarring geleid en het vertrouwen van klanten aangeast. De realiteit wijkt dus stevig af van de verwachtingen die we voor de industrie in de zomermaanden nog hadden”, stelt de KLM-baas in een bericht aan het eigen personeel, waarover eerder ook de NOS schreef. Hoeveel banen op de tocht

staan is nog niet duidelijk. Wel geeft de topman aan dat nog eens 10 procent minder vluchten zou betekenen dat KLM nog zo’n 1500 arbeidsplaatsen minder nodig heeft.

De maatschappij kondigde in de zomer al aan circa 5000 medewerkers te ontslaan om te bezuinigen. “We houden nu dus echter rekening met nog minder productie, wat uiteindelijk directe invloed zal hebben op de hoeveelheid mensen die nodig is.” KLM moest gisteren nog een reorganisatieplan inleveren in Den Haag om over de volledige door de overheid beloofde miljardensteun te kunnen beschikken. Dit lukte op het nippertje. Als het personeel niet had ingestemd met loonoffers en ontslagen, was faillissement volgens minister Wopke Hoekstra van Financiën de enige andere optie geweest.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	20ct				20ct		
DOW JONES	27.652,21	-0.58%	AEX	552,85	0.42%		
S&P 500 INDEX	3.352,95	-0.52%	ARCELOMITTAL	11,57	-0.34%		
NASDAQ	11.154,19	-1.52%	AEGON NV	2,36	1.77%		
AMAZON.COM INC	3.157,34	-1.98%	KONINKLIJKE AHOL	25,19	-0.20%		
APPLE INC	114,11	-2.25%	AKZO NOBEL	89,00	0.73%		
BAIDU INC-SP ADR	125,03	-1.12%	ASML HOLDING NV	319,90	-0.47%		
BERKSHIRE HATH-B	211,19	-0.39%	DSM (KONIN)	146,45	0.76%		
BOEING CO/THE	164,16	-2.20%	HAL TRUST	111,40	0.36%		
CITIGROUP INC	43,04	-0.92%	HEINEKEN NV	76,04	0.58%		
COCA-COLA CO	49,06	-0.24%	ING GROEP NV	6,15	1.74%		
COSTCO WHOLESALE	354,74	-1.04%	KPN (KONIN) NV	2,03	1.78%		
WALT DISNEY CO	122,57	-0.60%	KONINKLIJKE PHIL	40,16	-0.51%		
3D SYSTEMS CORP	4,81	-1.43%	RANDSTAD NV	44,81	0.65%		
EBAY INC	51,71	-1.28%	ROYAL DUTCH SH-A	10,46	1.02%		
FACEBOOK INC-A	282,25	-1.64%	TOMTOM NV	6,57	-0.45%		
GENERAL ELECTRIC	6,28	0.56%	TOTAL SE	28,21	-0.98%		
ALPHABET INC-A	1.453,53	-1.64%	UNILEVER NV	52,34	1.20%		
HP INC	19,00	-0.03%	W.P. STEWART HOL	631,51	0.93%		
HOME DEPOT INC	277,41	-0.08%					
INTEL CORP	51,54	-1.34%	SCOTIA FUNDS		1-0ct		
JOHNSON&JOHNSON	146,73	-0.40%	MONEY MARKET	13,5972	0.00%		
MICROSOFT CORP	208,07	-2.07%	US DOLLAR BOND	3,0077	-0.11%		
PROCTER & GAMBLE	137,86	-0.99%	GLOBAL EQUITY	3,0785	0.56%		
ROYAL DUTCH-ADR	24,48	0.99%	US EQUITY	17,6588	0.46%		
STARBUCKS CORP	86,50	-0.28%	CANADIAN EQUITY	2,6928	0.23%		
TWITTER INC	46,27	-0.92%	FUNDS		1-0ct		
WALMART INC	140,52	-1.79%	BGF CONT EUR FLEX	36,59	1.19%		
EXCHANGE TRADED FUND	2-0ct		BGF EMKT BOND	18,81	0.21%		
ALERIAN MLP - AMLP	19,83	0.00%	BGF FIX INC GBL OP	15,22	0.07%		
ISH GBL HY BD - GHYG	47,92	-0.54%	BGF GBL ALLOCATION	65,72	0.38%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	83,66	-0.20%	BGF USD CORE BOND	18,25	-0.05%		
ISH SELECT DIV - DIVY	81,91	0.71%	BGF USD HI YIELD BND	36,68	0.39%		
ISH MSCI EMKT - EEM	44,21	-0.65%	TEMPLETON GBL BND	24,26	-0.12%		
ISH MSCI PAC - EPP	40,80	-0.34%	TEMPLETON ASIAN SM	47,69	0.76%		
ISH RUSSELL - IWV	196,09	-0.71%	CURRENCIES		2-0ct		
ISH S&P 500 - SPY	230,53	-1.22%	YEN/USD	105,3400	-0.20%		
ISH EUROPE - IEV	42,13	-0.07%	EUR/USD	1,1715	-0.26%		
INVESCO QQQ TRUS	276,78	-1.94%	CAN/USD	1,3308	0.10%		
INVESCO DB COMMO	12,82	-0.62%	GBP/USD	1,2938	0.34%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	33,85	-0.29%	COMMODITIES		2-0ct		
SPDR S&P MID 400	344,32	0.24%	OIL WTI	37,46	-3.25%		
SPDR S&P 600 SMA	61,88	0.32%	GOLD	1906,38	-0.12%		
VANGUARD REIT - VNQ	80,74	0.25%	SILVER	23,98	-0.12%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	48,82	-0.47%	WHEAT	570,25	-1.34%		

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegaweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Setar kondigt vertraging bij de instalatieafdeling aan

De coronacrisis heeft verschillende problemen met zich meedracht en verschillende bedrijven op Aruba hebben daardoor ook nieuwe uitdagingen. Vanwege de crisis heeft Setar ook uitdagingen maar is toch voor het publiek opengebleven. Zo is het werk van de Setar-technici die de huizen en bedrijven van klanten moeten bezoeken, vertraagd en kunnen ze niet zoals gewoonlijk het werk afronden.

Naast de vertraging kreeg Setar de laatste maanden ook grote hoeveelheden aanvragen voor nieuwe diensten. Klanten kunnen een vertraging verwachten bij nieuwe installaties, nieuwe en andere diensten. De Setar-technici doen hun uiterste best om zo spoedig mogelijk aan alle verzoeken te kunnen voldoen. Setar wil alle klanten bedanken voor hun begrip gedurende deze moeilijke periode en biedt excuses aan voor het ongemak.

Klanten worden eraan herinnerd dat zij 1,5 meter afstand moeten blijven houden op het moment dat de Setar-technici het huis of bedrijf bezoeken. Voor vragen of meer informatie, bel het contactcenter op 114 of stuur een WhatsApp naar 597-9999.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Eagle	587-9011
Brandweer	911	Kibrahacha	583-4908
Politie O'stad	102	Maria	585-8145
Politie San Nicolaas	104	Noord	586-4606
Politie St.Cruz	105	Oduber	582-1780
Politie Noord	107	Paradera	588-6638
Telefon pa Hubentud	131	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuarius —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Royal Funeral Home	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Diabetico Arubano	593-0507
Veterinaire Kliniek	582-1720	Twelve Step Meeting	593-4928
Animal Shelter	582-1623	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
		Fundacion Amor Pa	568-4739
— San Nicolaas—		Prohimo	564-8849
Ambulance	584-5050	NA Acceptance Group	565-7500
Centro Medico	524-8833	Fundacion Centro Ecologico Aruba	562-8984
BGD San Nicolaas	527-2782	Bureau Sosteenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Serlimar	584-5080	Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004
— Botica —			
4 Centro Medico	584-5794		
Aloë	584-4606		
Central	585-1965		
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		

Het weer

ZATERDAG 03 OCT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 28 en 39 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	36°	28 km/u	55%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:28	10 v/d 10	
ZATERDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 35 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	31°	24 km/u	55%
Maansopgang	Maansondergang		
19:53	08:32		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen
Vrijdag 02 Okt 2020

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica Aloë
584-4606

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
Dr. Every

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Paradera
588-6638

Oplossing sudoku 2 oktober

6	7	5	1	9	8	2	3	4
1	3	4	6	2	7	8	5	9
9	2	8	4	5	3	6	1	7
5	9	3	2	6	1	7	4	8
8	4	2	3	7	5	9	6	1
7	1	6	8	4	9	5	2	3
3	5	1	9	8	6	4	7	2
2	8	7	5	1	4	3	9	6
4	6	9	7	3	2	1	8	5

BVN			
14:45	Tijd voor MAX	05:55	Dagelijkse Kost
15:25	Sesamstraat	06:05	VRT Journaal
15:40	Sesamstraat 10 voor...	06:50	De Vooravond
15:55	NOS Jeugdjournaal	07:40	NOS Journaal
16:00	Het Klokhuis	08:05	Weerbericht Europa/Afrika
16:15	De wereld van Zappelin	08:10	Commando's
16:30	Blokken	09:00	VPRO Tegenlicht
17:00	Thuis	09:45	NOS Studio Sport Eredivisie
17:20	EenVandaag	10:10	Op1
17:40	NOS Gesprek minister-president	11:05	Nieuwsuur
17:55	Dagelijkse Kost	11:45	Weerbericht Amerika/Caribiën
18:05	VRT Journaal	11:50	Iedereen beroemd
18:50	De Vooravond	12:00	VRT Journaal
19:40	NOS Journaal	12:30	Verborgen verleden van Nederland
20:05	Weerbericht Europa/Afrika	13:15	BinnensteBuiten
20:10	Commando's	13:40	Typisch Het Zwarte Water
21:00	VPRO Tegenlicht	14:10	Broodje Gezond
21:45	NOS Studio Sport Eredivisie	14:35	Tijd voor MAX
22:10	Op1	15:15	Sesamstraat
23:05	Nieuwsuur	15:30	Sesamstraat 10 voor...
23:45	Weerbericht Amerika/Caribiën	15:45	Het Klokhuis
23:50	Iedereen beroemd	16:00	Kaal of Kammen
		16:25	Betreden Op Eigen Risico
		17:10	Van Duin op z'n best
		17:35	EenVandaag
		18:05	VRT Journaal
		18:40	Filip van België, de lange weg naar de troon
		19:35	NOS Journaal
		19:55	Weerbericht Europa/Afrika
		20:00	20 Jaar Wie is de Mol?
		21:00	MolTalk 20 Jaar WIDM
		21:25	Dit Was Het Nieuws
		22:10	NOS Studio Sport Eredivisie
		23:00	Nieuwsuur
		23:30	Weerbericht Amerika/Caribiën
		23:35	Iedereen beroemd compilatie

COLOFON		
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvgoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190	
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com		

Media & Marketing met AMIGOE

Hoe de media door de jaren heen is veranderd

Het publiek wil soms meningen en analyse over gecompliceerde kwesties. Het verstrekken van dergelijke meningen en analyses is een belangrijke functie van de media, maar de evolutie van de media is beïnvloed door zorgen en problemen. Beschuldigingen van mind control, vooringenomenheid en slechte kwaliteit worden de media regelmatig voor de voeten geworpen. Maar door de groei van de communicatietechnologie kunnen mensen tegenwoordig gemakkelijk meer informatie vinden dan welke vorige generatie dan ook.

Vroeger werd nieuws via de gedrukte pers aan de lokale bevolking gepresenteerd, tegenwoordig is het nieuws slechts via een klik zeer snel verkrijgbaar. Massamedia kunnen print, radio, televisie of internetnieuws gebruiken. Ze kunnen lokaal, nationaal, internationaal, breed of beperkt zijn in hun focus, de keuzes zijn enorm. Het afgelopen decennium heeft de media-industrie enorme, ongekende veranderingen ondergaan en deze veranderingen hebben ervoor gezorgd dat zowel uitgevers als stafmedewerkers vastzaten in een nieuwe wereld, vol met verschillende online platforms.

In 2010 was er een verandering merkbaar toen uit enquêtes bleek dat mensen meer tijd online doorbrachten. Sociale netwerken werden steunpilaren om up-to-date te blijven en de iconische kenmerken van de platforms zorgden direct voor het vasthouden van de aandacht van de lezer, door de hele dag content te bieden, zowel op desktop als op mobiele apparaten. Het onderzoek van Pew Internet & American Life Project in 2010 gaf aan dat het nieuws een punt was van deelname aan sociale media en dat 61 procent van de Amerikanen een deel van het nieuws online leest. Op dat moment meldde CNN dat 75 procent van de ondervraagden zei dat ze hun nieuws kregen via e-mail of sites als Facebook en Twitter en dat 37 procent van de ondervraagden zei dat ze nieuws op sociale media deelden. Het feit dat de newsfeed halverwege het decennium het nieuws omarmde, zorgde ervoor dat gebruikers konden verwachten dat lokale, nationale en internationale krantenkoppen op hun startscherm naar hen toekwamen. Tegen 2014 ontdekten ze dat ongeveer 50 procent van de mensen nieuws op Facebook leest, deelt en bespreekt. Naarmate de bereidheid van mensen om met nieuws op sociale media om te gaan groeide, namen ook de valkuilen van het consumeren ervan toe, met de toename van complottheorieën en nepnieuws.

In 2019 kondigde Facebook dat het platform 'Facebook News' zou worden opgericht en dat deze speciale hub een select aantal mediakanalen zal beheren. De aankondiging van de hub kwam nadat de site jarenlang kritiek kreeg op de open poorten waardoor nepnieuws van dubieuze bronnen nietsvermoedende lezers kon bereiken. Facebook zei dat het zou proberen dergelijke inhoud te controleren met software en factcheckers van derden. De kwestie van nepnieuws dat enorme hoeveelheden gebruikers bereikt, kwam tot een hoogtepunt tijdens de Amerikaanse presidentsverkiezingen van 2016, toen ongeveer 60 procent van de mensen nieuws via sociale media kreeg, en Facebook een belangrijke hub werd voor nepnieuws en desinformatie die viraal zou gaan met de hulp van het algoritme van de site dat de buitensporige advertenties en artikelen levert aan mensen met relevante interesses.

Het is interessant om te zien hoeveel er in korte tijd is veranderd, maar er zijn twee mogelijke zorgen over de afname van onderzoeksjournalistiek in het digitale tijdperk. Ten eerste is een mogelijke tekortkoming dat de kwaliteit van nieuwsinhoud ongelijk wordt in diepte en kwaliteit, wat kan leiden tot een minder geïnformeerde burgerij. Ten tweede, als onderzoeksjournalistiek in zijn systematische vorm afneemt, dan hebben de gevallen van wangedrag die het voorwerp zijn van dergelijke onderzoeken een grotere kans om onopgemerkt door te gaan. Gezien de talloze alternatieve vormen van nieuws, waarvan er vele gratis zijn, zijn de abonnementen op kranten gedaald. De inkomsten uit advertenties en vooral rubrieksadvertenties zijn gedaald. Veel kranten hebben nu zowel een gedrukte als een internetaanwezigheid om voor lezers te strijden. De opkomst van gratis nieuwsblogs, zoals de Huffington Post, heeft het voor kranten moeilijk gemaakt om lezers te dwingen online abonnementen te kopen om toegang te krijgen tot materiaal dat ze achter een digitale betaalmuur plaatsen. Maar over het algemeen hebben kranten zich aangepast en zijn slankere - hoewel minder grondige en onderzoekende - versies van hun vroegere zelf geworden.

President Trump heeft het coronavirus

Foto: Shutterstock

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump en zijn vrouw Melania hebben het coronavirus. Dat heeft Trump zelf bekendgemaakt op Twitter nadat eerder naar buiten kwam dat een belangrijke adviseur van hem het virus had opgelopen. De president en zijn vrouw zitten nu in isolatie.

Trump en Melania testten gisteravond positief op het virus. Waarschijnlijk hebben zij het opgelopen door nauw contact met adviseur Hope Hicks, die onder meer met Trump mee was naar het presidentiële debat in Cleveland. Het is niet bekend of Trump toen ook al besmet was. De arts van het Witte Huis meldt dat Trump en Melania in het Witte Huis in isolatie gaan en dat de president gewoon zijn werk blijft doen. Een campagnebijeenkomst in Florida

is uitgesteld, vanwege de quarantaine. Op Twitter meldde Trump dat hij en zijn vrouw direct in isolatie gaan en zich gaan laten behandelen. Hij zei niet of hij ziekteverschijnselen heeft. Melania schrijft op Twitter dat zij en haar man zich goed voelen. Ze heeft voorlopig al haar verplichtingen afgezegd. De 74-jarige Trump valt vanwege zijn leeftijd in de risicogroep voor het coronavirus. In november vorig jaar, tijdens zijn jaarlijkse

gezondheidscheck, was de president nog 'in erg goede gezondheid', zei zijn dokter toen. Het volgende debat van Trump is op 15 oktober. Vanwege de veertien dagen verplichte isolatie in de Verenigde Staten, is het nog niet zeker of Trump dan weer in debat kan met uitdager Joe Biden.

Zoon Barron Trump test negatief
De veertienjarige zoon van de president, Barron, is negatief getest op het coronavirus, hoewel zijn ouders wel zijn besmet. Alle voorzorgsmaatregelen worden getroffen om te verzekeren dat Barron veilig en gezond blijft, aldus een woordvoester van Trumps echtgenote Melania.

Trump heeft milde coronasymptomen

NEW YORK — Donald Trump vertoont milde symptomen van Covid-19, schrijft de *New York Times* op basis van twee bronnen, nadat bekend werd dat hij is besmet met het coronavirus.

Volgens een van de bronnen had de Amerikaanse president verkoudheidsverschijnselen. Een aanwezigheid van een fundraise diner op zijn golfclub in Bedminster in de staat New Jersey zei dat Trump daar lusteloos overkwam. Hij zou daar contact met zo'n honderd mensen hebben gehad. Een dag eerder zou hij in het vliegtuig in slaap zijn gevallen op een vlucht uit Minnesota. Het Witte Huis overweegt Trump de natie te laten toespreken, aldus de krant.

Beste wensen
Vanuit allerlei hoofdsteden wensen leiders Trump en zijn vrouw Melania een spoedig herstel toe. Charles Michel, voorzitter van de Europese Raad van

regeringsleiders, hoopt dat het stel snel beter is. Covid-19 is een ziekte waartegen we allemaal blijven strijden, twitterde Michel voorafgaand aan de tweede dag van een EU-top in Brussel. "Elke dag, ongeacht waar we leven." De Britse premier Boris Johnson sprak via Twitter de hoop uit dat Trump en zijn vrouw snel herstellen. Zijn Israëlische ambtgenoot Benjamin Netanyahu deed hetzelfde. Hij zei namens miljoenen Israeli's te spreken. De Poolse president Andrzej Duda had ook de beste wensen voor het koppel, evenals het hoofd van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), Tedros Adhanom Ghebreyesus. De premier van India, Na-

rendra Modi, en de Duitse bondskanselier Angela Merkel hopen ook dat hun Amerikaanse collega snel herstelt, evenals de Franse regering.

De Turkse president Recep Tayyip Erdogan hoopt dat het tweetal de quarantaineperiode zonder problemen doorstaat. NAVO-topman Jens Stoltenberg stuurde Trump en zijn vrouw de beste wensen, eveneens via Twitter.

Vanuit Moskou kwamen ook beterschapswensen. President Vladimir Poetin stuurde een telegram naar Trump. "Ik ben ervan overtuigd dat uw vitaliteit, goede moed en optimisme u zullen helpen dit gevaarlijke virus het hoofd te bieden," staat erin. Kremlinwoordvoerder Dmitri Peskov heeft volgens Russische media gezegd dat Poetin van plan is zich te laten vaccineren.

Republikeinse toppoliticus Ronna McDaniel ook positief

WASHINGTON — Na het opzienbarende nieuws dat de Amerikaanse president Trump besmet is met het coronavirus, blijken ook andere belangrijke politici bij de Republikeinen geïnfecteerd.

Zo testte de voorzitter van het leidinggevende Republikeins Nationaal Comité, Ronna McDaniel, positief. Dat werd woensdag vastgesteld. McDaniel zou milde symptomen hebben, melden Amerikaanse media. Ze was vorige week vrijdag nog samen met de president.

President Guatemala beveelt arrestatie migrantenkaravaan

GUATEMALA-STAD — De Guatemalteekse president Alejandro Giammattei heeft opdracht gegeven duizenden voornamelijk Hondurese migranten die gisteren de grens overstaken op weg naar de Verenigde Staten te arresteren en uit te zetten.

De migranten waren woensdagavond vertrokken vanuit San Pedro Sula, de tweede stad van Honduras. Medewerkers van het Hondurese Rode Kruis zeiden dat 1200 mensen vertrokken in een eerste groep, een paar uur later voegden zich er nog ongeveer 2000 bij, in noordelijke richting naar de grens met Guatemala. Om het land binnen te komen, is naast geldige documenten een bewijs van een negatieve test op het coronavirus nodig.

"Op dit moment is het bevel uitgevaardigd om ie-

dereen die het land illegaal is binnengekomen op het grondgebied van Guatemala vast te houden", zei president Giammattei in een toespraak. De president waarschuwde dat de migranten mogelijk voor nieuwe besmettingen met het coronavirus kunnen zorgen. "We zullen niet een of andere buitenlander die illegale middelen gebruikt om dit land binnen te komen doen geloven dat hij het recht heeft ons serieus

in gevaar te brengen", aldus Giammattei. De Amerikaanse ambassade in Honduras waarschuwde gisteren op Twitter dat het moeilijker dan ooit is om de VS illegaal binnen te komen. Bovendien kunnen de VS op basis van overeenkomsten met Guatemala, Honduras en El Salvador migranten daarheen terugsturen als ze deze landen op weg naar het noorden binnenkomen, maar daar geen asiel hebben aangevraagd.

Catalonië houdt vervroegde verkiezingen in februari

MADRID/BARCELONA — De Spaanse regio Catalonië houdt verkiezingen op 14 februari. Dat heeft de Spaanse radiozender RAC1 gemeld op gezag van Roger Torrent, voorzitter van het regioparlement.

De noodzaak om verkiezingen te houden werd afgelopen week duidelijk na de veroordeling van Quim Torra, de separatistische regeringsleider van Catalonië. Hij werd maandag wegens ongehoorzaamheid uit zijn ambt gezet door het Spaanse Hooggerechtshof. Torra zei direct dat er binnen enkele maanden vervroegde regionale verkiezingen worden gehouden. Torra heeft het Constitutioneel Hof verzocht zijn afzetting op te schorten. Volgens hem is het besluit van de

rechters een politiek gemotiveerde stap om de Catalaanse regering omver te werpen. De verwachting is dat zijn plaatsvervanger Pere Aragonès de positie van Torra snel overneemt.

De regio hield drie jaar geleden een onwettig onafhankelijkheidsreferendum, waardoor de relatie met de regering in Madrid verder verzuurde.

Amerikaanse vicepresident Pence heeft geen corona

Foto: Shutterstock

WASHINGTON — De Amerikaanse vicepresident Mike Pence heeft geen corona. Dat heeft de test die hij volgens zijn voorlichters al maanden elke dag ondergaat, uitgewezen. Ook zijn vrouw Karen is coronavrij.

Vandaag werd bekend dat Donald Trump en zijn echtgenote Melania besmet zijn met het coronavirus. Mike Pence is in goede gezond-

heeft vandaag een negatieve test afgelegd. Volgens zijn woordvoerder zal ook hij dagelijks een test blijven ondergaan. Minister van Buitenlandse Zaken Mike Pompeo liet vanuit Kroatië weten dat hij ook negatief is getest. Hij is al enkele dagen in Europa.

Politie: Italiaanse maffia machtiger in Nederland door corona

AMSTERDAM — Het anti-maffiateam van de Nederlandse politie verwacht het de komende tijd een stuk drukker te krijgen. Als de maffia in Italië door de gevolgen van de coronapandemie aan macht wint, springen ze ook op Nederlandse bodem in het financiële gat dat de crisis slaat, aldus de politie.

"Covid-19 zorgt voor een ideaal klimaat voor de Italiaanse georganiseerde criminaliteit", licht een deskundige van het Nederlandse anti-maffiateam toe. "Italië kent ontzettend arme regio's waar staatshulp nu maar traag op gang komt. En als de staat de bevolking niet kan helpen, springt de lokale maffiaclan maar wat graag in dat gat door voedingspakketten uit te delen of leningen te verstrekken."

De politie verwacht dat de Italiaanse maffia ook in Nederland haar macht gaat uitbreiden. Het is namelijk maar de vraag wat Nederlandse ondernemingen die door de crisis in de problemen komen doen als ze financieel hulp krijgen aangeboden uit maffiose hoek. "Ondernemers kunnen daar nu gevoeliger voor zijn", aldus de deskundige.

Een speciaal anti-maffiateam van de politie houdt zich sinds twee jaar bezig met de opsporing van Italiaanse georganiseerde criminaliteit in Nederland. Door samenwerking van het team met Italiaanse researcheteams werden afgelopen jaren meerdere kopstukken van onder meer de beruchte maffiabendes de Camorra en de 'ndrangheta opgepakt.

nancieel hulp krijgen aangeboden uit maffiose hoek. "Ondernemers kunnen daar nu gevoeliger voor zijn", aldus de deskundige.

tegoeden kan, is een rivaal van Saleh. Nuri Abusahmain was de voorzitter van het parlement in Tripoli dat door islamisten werd gedomineerd en door de internationale gemeenschap niet werd erkend. Omdat hij tegenwoordig niet meer politiek actief is, gaat ook hij van de sanctielijst. Libië wordt al jaren verscheurd door rivaliserende

Armenië meldt 'veel gewonden' in hoofdstad Nagorno-Karabach

JEREVAN — De hoofdstad van de betwiste regio Nagorno-Karabach regio, Stepanakert, is volgens de Armeense regering aangevallen door Azerbeidzjaanse troepen. Het Armeense ministerie van Defensie zegt dat er er veel gewonden zijn gevallen, met name burgers. Ook zou infrastructuur zijn beschadigd.

De Franse regering meldt dat de twee Franse journalisten van Le Monde die donderdag gewond raakten in de stad Martoeni, op dit moment worden geëvacueerd. Zij zouden Stepanakert al hebben verlaten. Het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan over Nagorno-Karabach laaide zondag op. Er zijn meer dan 120 dodelijke slachtoffers en vele gewonden gemeld, onder wie burgers.

Israëlische minister stapt op vanwege demonstratieverbod

TEL AVIV — De Israëlische minister van Toerisme, Asaf Zamir, is vandaag opgestapt uit protest tegen de koers van de regering. Hij kondigde zijn vertrek aan op sociale media.

Zamir valt vooral over de deze week afgekondigde demonstratiebeperkingen. Hij zegt daardoor in gewetensnood te komen en geen vertrouwen meer in Netanyahu te hebben. De wet die demonstraties beperkt, is onderdeel van de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus. Netanyahu had moeite om de wet doorgevoerd te krijgen, maar woensdag werd na een lang debat toch voor de beperking gestemd. Critici menen dat de wet erop gericht is tegenstanders van de premier de mond te snoeren. Netanyahu is verwikkeld in een corruptieproces en ligt onder vuur wegens zijn aanpak van de coronacrisis. De huidige regering is sinds mei aan de macht. De centraal-liberale partij Blauw en Wit, waar Zamir lid van is, en de conservatieve Likoeed-partij van Netanyahu vormen samen met twee religieuze partijen de coalitie. Er zitten meer dan dertig ministers in het kabinet.

Veel familieleden Trump reisden met Hope Hicks

WASHINGTON — Veel directe familieleden van Donald Trump hebben recentelijk samen gereisd met adviseur Hope Hicks, van wie wordt vermoed dat ze de president heeft aangestoken met het coronavirus.

Zo staan dochter Ivanka Trump en schoonzoon Jared Kushner op een lijst die Amerikaanse media hebben verspreid. Zij hebben zich laten testen en zijn niet besmet, meldde het Witte Huis. Vandaag werd bekend dat Trump en zijn vrouw Melania het coronavirus hebben. Kort daarvoor was bekendgemaakt dat Hicks besmet was en dat het

presidentiële paar in quarantaine zou gaan. Hicks ging onder meer mee met Trump naar het presidentiële debat in Cleveland.

Op de lijst staan verder Eric, Lara en Tiffany Trump, Donald Trump Jr. en Trumps juridisch adviseur Rudy Giuliani. Of Hicks al besmet was tijdens die gezamenlijke reizen is niet duidelijk.

KWF Kankerbestrijding winnaar kwakzalverprijs 2020

KWF Kankerbestrijding krijgt dit jaar de achttien-de versie van de Meester Kackadorisprijs, wegens uitlatingen over zogenaamde ‘complementaire zorg’ op zijn website kanker.nl. Er zijn daar talrijke, misleidende pro-alternatieve teksten te vinden met foute patiënteninformatie. Ze zijn door KWF opgesteld in samenwerking met kwakzalversclubs als de Nederlandse Vereniging voor Acupunctuur (NVA), het Van Praag Instituut in Utrecht, CAM Cancer en het Register Beroepsbeoefenaren Complementaire Zorg (RBCZ). Op de website van de Vereniging tegen de Kwakzalverij (VtdK) staan verschillende artikelen over het paranormale Van Praag Instituut, waar men

heeft vastgesteld dat ‘de mens bestaat uit lichaam, geest, ziel en energie’. Op de website kanker.nl wordt kritiekloos uitleg gegeven over ‘therapeutic touch’ (een vorm van magnetiseren) en haptonomie bij kanker. Ook over acupunctuur met zijn meridianen worden allerlei loze beloftes gedaan. Verder wordt onbekommerd gesteld dat ‘complementaire zorg’ kan bijdragen aan het herstel van kanker, en dat er voor sommige vormen van deze complementaire zorg wetenschappelijk bewijs voor de werking zou bestaan. Dat is niet zo. Het KWF besteedt jaarlijks 2,5 miljoen euro via deze misleidende website aan zogenaamde publieksvoorlichting.

Kunstcollectie Keith Haring geveild voor 4 miljoen euro

In New York is de persoonlijke kunstcollectie van de Amerikaanse kunstenaar Keith Haring geveild voor 4,6 miljoen dollar (bijna 4 miljoen euro). Dat is drie keer meer dan veilinghuis Sotheby's had verwacht.

Alle ruim 140 aangeboden werken, van kunstenaars als Jean-Michel Basquiat, Jenny Holzer of Roy Lichtenstein, vonden een koper. Haring had ze gekocht, cadeau gekregen of geruild

voor eigen werk. De veiling trok bijna 450 bidders. Het duurste stuk was een werk van Harings collega Andy Warhol, waarop Haring met zijn partner Juan Dubose van destijds is te zien. Dat bracht ruim een half miljoen dollar op. De opbrengst gaat naar een centrum in New York dat zich inzet voor de acceptatie van lhbt'ers. Graffiti-kunstenaar Haring stierf in 1990 als gevolg van een hiv-infectie.

Buitenechtelijke dochter mag zich prinses noemen

De buitenechtelijke dochter van de gepensioneerde Belgische koning Albert mag zich voortaan prinses Delphine noemen. Het Brusselse hof van beroep heeft gisteren beslist dat ze ook de achternaam van haar vader, Saksen-Coburg-Gotha, mag dragen en ze krijgt de titels ‘Hare Koninklijke Hoogheid’ en ‘prinses van België’, meldt de Vlaamse nieuwssender VRT. Ook de twee kinderen van Delphine Boël krijgen de titels.

Begin dit jaar erkende Albert, de vader van regerend koning Filip, na een jaren-

lange juridische strijd en na het afnemen van een DNA-test, eindelijk dat hij Boëls biologische vader is. Maar de 52-jarige kunstenaar nam daarmee nog geen genoegen. Ze wil net zo behandeld worden als de andere, wettige kinderen van Albert.

Monument voor uitgestorven dieren

De Haagse fractie van de Partij voor de Dieren wil dat er in de hofstad een monument verrijst voor alle diersoorten die er in de wereld zijn uitgestorven. Dat meldt de partij in aanloop naar diierendag, aankomende zondag. Dieren sterven in een steeds rapper tempo uit en daar is de mens veelal de oorzaak van,

zegt de partij. Den Haag is de aangewezen plek om daar aan te herinneren met een gedenkteken, omdat het de regeringsstad is, de stad van recht en vrede en er veel internationale organisaties gevestigd zijn, vindt voorzitter Robert Barker. Een monument kan volgens de Partij voor de Dieren bij-

Het wassen beeld van de Amerikaanse president Donald Trump is bij Madame Tussauds in Amsterdam ook ‘in quarantaine’ geplaatst. Dat laat het museum weten. Het beeld staat voorzien van een mondkapje voor het raam van Tussauds op de Dam. Het raam is voorzien van een kruis van

geelzwarte linten en twee bordjes met de tekst ‘Caution. Quarantine area’.

Vanochtend maakte Trump bekend dat hij en zijn vrouw Melania zijn besmet met het coronavirus en dat ze op het Witte Huis in zelfisolatie zijn gegaan.

Man kan weer bewegen door slaappil

Een Nederlandse jongeman die al acht jaar niet kan bewegen en praten door hersenschade, kan dat korte tijd weer wel telkens nadat hij het slaappmiddel Zolpidem toegediend heeft gekregen. Uit hersenscans blijkt dat dit mogelijk is doordat de slaappil een belemmering voor deze handelingen wegneemt. Dat melden wetenschappers van het Radboudumc en het Amsterdam UMC. Het gaat om de dertiger Richard, die in een verpleegtehuis in Den Haag verblijft. Een bepaalde activiteit in de hersenen – belangrijk voor de overdracht van informatie – is te hevig en overheerst bij Richard een andere, voor bewegen en praten noodzakelijke hersenactiviteit, zagen de onderzoekers aan de scans van de hersenen.

Richard, destijds eind twintig, kreeg acht jaar geleden te maken met ernstig zuurstofgebrek doordat hij zich had verslikt. Hij kon niet meer praten, bewegen en zelfstandig eten en herkende familie niet meer. Hij belandde met de zeer zeldzame diagnose akinetisch mutisme in het verpleeghuis. “Omdat de situatie

van Richard uitzichtloos leek, hebben de familie en ik besloten om het middel aan Richard te geven. Richard begon na het innemen van de slaappil vrolijk te praten, wilde zijn vader oppellen en bleek zijn broers weer te herkennen. Met enige hulp kon hij zelfs weer uit zijn rolstoel opstaan en stukjes lopen.”

Vlogger kreeg beveiliging na #Ikdoenietmeermee-ophef

Famke Louise heeft na haar optreden in *Jinek*, waarin ze haar deelname aan #Ikdoenietmeermee verdedigde, beveiliging nodig gehad. De vlogger/zangeres werd op straat belaagd en ook haar auto werd vernield, zegt ze tegen *RTL Boulevard*. “Van de een op de andere dag haatte heel Nederland mij terwijl ik daar zat met de beste intentie. De dag erna is mijn auto helemaal kapot getrapt en moest ik ook met twee bodyguards op straat lopen. Het was gewoon te gevaarlijk. Dat heeft mij mentaal wel echt kapotgemaakt”, aldus Famke Louise. Ze had woensdag een afspraak met Diederik Gommers, de voorzitter van de

Nederlandse Vereniging voor Intensive Care, om met elkaar te praten over het coronavirus. “We zaten natuurlijk bij elkaar aan tafel bij *Jinek* en hij heeft mij na de uitzending elke dag

gebeld. Hij heeft mij mentaal echt gesteund.” De twee komen binnenkort met een gezamenlijke campagne. “Dat hebben we samen bedacht en daar hebben we samen over gebrainstormd.” Maandag zitten Famke Louise en Gommers opnieuw aan tafel bij *Jinek*.

Lemuël de Graav wint 1e verhalenwedstrijd festival

Dichter en filmmaker Lemuël de Graav is woensdag de winnaar geworden van de eerste editie van de verhalenwedstrijd van het International Literature Festival Utrecht (ILFU). Tijdens een programma in TivoliVredenburg ontving hij de hoofdprijs van 10.000 euro om te werken aan nieuwe verhalen. Ook krijgt De Graav een plek op de volgende editie van het International Literature Festival Utrecht in 2021. De Graav won de wedstrijd met zijn korte film ‘Ik haat poëzie’. Volgens de jury maakte hij een kwalitatief fantastisch uitgevoerde korte film, een aanklacht tegen

de literaire wereld. “Scherpe humor, snelle beelden én een boodschap. In het maken zat veel tijd en aandacht en dat was duidelijk terug te zien”, aldus de jury. De Graav maakt pas enkele jaren poëzie, maar stond al op vele podia waaronder de Melkweg, Poëzieslag Festina Lente en de finale van de Spoken Awards. Het Utrechtse festival vindt dit jaar plaats van 25 september tot en met 1 oktober, met optredens en bijdragen van Isabel Allende, Raynor Winn, Petina Gappah, Vivian Gornick, Ghayath Almadhoun, Paolo Giordano en David Mitchell.

Treinnetwerk Johannesburg plat door dieven

Delen van het treinnetwerk in Johannesburg zijn platgelegd door vandalisme. Dat meldt de Zuid-Afrikaanse krant *Daily Maverick* op basis van eigen onderzoek. In de afgelopen maanden hadden dieven vrij spel vanwege de coronalockdown en werd het spoor zwaar beschadigd. Dieven hebben het voorzien op koperen kabels om ze vervolgens te verkopen. Ze halen de bovenleiding en zelfs ondergrondse kabels weg, waardoor treinen daar

niet meer kunnen rijden. Prasa, de Zuid-Afrikaanse spoorwegmaatschappij, heeft er weinig grip op. In september zouden slechts drie van de zeventien lijnen in de provincie Gauteng, waar Johannesburg in ligt, berijdbaar zijn geweest. Kabeldiefstal is al langer een probleem in heel Zuid-Afrika. Tijdens de lockdown zou het alleen maar erger zijn geworden, omdat er geen beveiligers werkten om het spoor in de gaten te houden.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

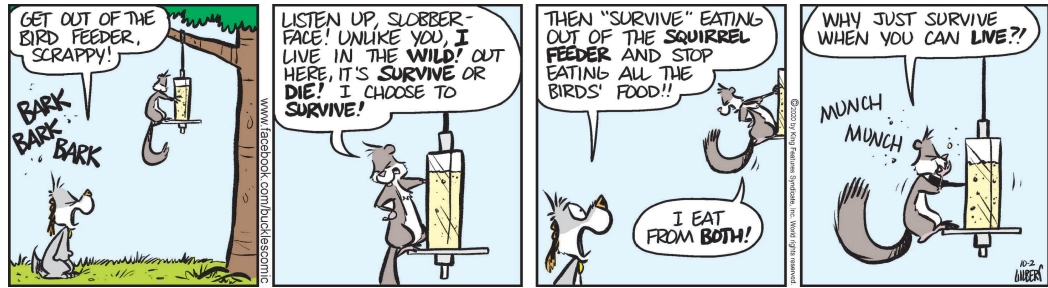
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

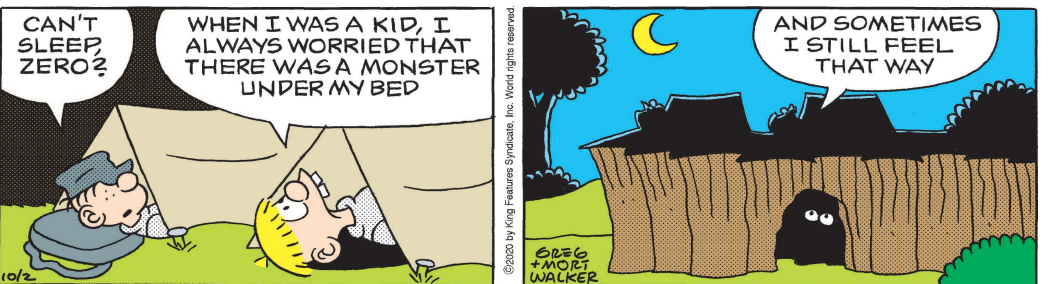
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Nieuwe bondscoach De Boer haalt Koopmeiners bij Oranje

ZEIST — De nieuwe bondscoach Frank de Boer heeft Teun Koopmeiners voor het eerst opgeroepen voor het Nederlands elftal. De aanvoerder van AZ behoort tot de groep van 25 spelers die De Boer formeerde voor de komende drie interlands. De 22-jarige Koopmeiners zat al een paar keer in de voorselectie, maar tot een definitieve oproep kwam het nog niet.

Oranje speelt woensdag in Amsterdam een oefeninterland tegen Mexico en heeft daarna in de Nations League uitwedstrijden tegen Bosnië en Herzegovina (10 oktober in Zenica) en Italië (14 oktober in Bergamo) op het programma staan.

De Boer verraste niet met zijn eerste selectie. “Het is hartstikke goed gegaan onder Ronald Koeman en Dwight Lodeweges, dus waarom zou ik direct de knuppel in het hoenderhok gooien en van alles veranderen? Dat lijkt me helemaal niet verstandig”, zei de opvolger van Koeman, die vorige week een contract tot en met het WK van 2022 ondertekende bij de KNVB.

PSV-spits Donyell Malen, die vorig jaar onder Koeman al vier interlands speelde, keert terug in de selectie. Dat geldt ook voor Steven Berghuis, de aanvoerder van Feyenoord, en Ajax-verdediger Daley Blind. De Boer riep ook Mohamed Ihattaren op, de jonge PSV’er die onder trainer Roger Schmidt een moeizame start van het seizoen beleefde en al een paar keer op de bank zat.

“Normaal gesproken selecteren we 20 veldspelers en 3 keepers, maar omdat we 3 interlands achter elkaar spelen, denken we 22 veldspelers nodig te hebben”, zegt De Boer. “We

AZ-speler Teun Koopmeiners (l) zit voor het eerst bij het ‘grote’ Oranje.

gaan straks richting Bosnië. Als daar wat gebeurt, dan is het lastig om nog spelers te krijgen. Bovendien kunnen we nu ook in bepaalde wedstrijden andere jongens aan het werk zien.”

Een van hen is Koopmeiners, de middenvelder die in de belangstelling staat van enkele Engelse clubs. De Boer ziet in Koopmeiners en Malen belangrijke spelers voor de toekomst van Oranje. “Misschien gaan ze ook wel minuten maken.”

De voorselectie die Lodeweges zo’n 2 weken geleden als interim-bondscoach formeerde, bestond uit maar liefst 38 spelers. Daaruit zijn onder anderen Davy Klaassen, Timothy Posu-Mensah, Myron Boadu, Perr Schuurs, Tonny Vilhena en Wout Weghorst afgevallen.

De volledige selectie: Nathan Aké (Manchester City), Ryan Babel (Galatasaray), Donny van de Beek (Manchester United), Steven Berghuis (Feyenoord), Steven Bergwijn (Tottenham Hotspur), Marco Bizot (AZ), Daley Blind (Ajax), Jasper Cillessen (Valencia), Memphis Depay (Olympique Lyon), Virgil van Dijk (Liverpool), Denzel Dumfries (PSV), Hans Hateboer (Atalanta Bergamo), Mohamed Ihattaren (PSV), Frenkie de Jong (Barcelona), Luuk de Jong (Sevilla), Teun Koopmeiners (AZ), Tim Krul (Norwich City), Donyell Malen (PSV), Quincy Promes (Ajax), Marten de Roon (Atalanta Bergamo), Kevin Strootman (Olympique Marseille), Joël Veltman (Brighton & Hove Albion), Stefan de Vrij (Inter), Georginio Wijnaldum (Liverpool) en Owen Wijndal (AZ).

FIFA verlengt aangepaste regels voor afstaan internationals

ZÜRICH — Voetbalclubs hoeven tot het einde van dit jaar hun internationals niet af te staan aan de nationale ploegen als daar een periode van quarantaine aan vastzit. Normaal gesproken zijn de clubs verplicht om hun spelers voor een interlandperiode vrij te geven, maar vanwege de perikelen met het coronavirus wordt daar een uitzondering op gemaakt. In eerste instantie gold die uitzondering alleen voor de interlandperiode van afgelopen maand, maar de mondiale bond FIFA heeft dat nu doorgetrokken tot het einde van 2020.

Als een voetballer minimaal vijf dagen in quarantaine of zelfisolatie zou moeten voor of na een interland, dan mag zijn club weigeren om de speler af te staan aan de nationale bond. Ook als er reisbeperkingen zijn naar de speellocatie, of op de terugweg, hoeven de clubs hun spelers niet vrij te geven. Dat staat in het protocol ‘Return to Football’ van ruim 140 pagina’s, dat de FIFA heeft opgesteld.

Het Nederlands elftal speelt volgende week zondag in de Nations League uit tegen Bosnië en Herzegovina, een land dat de kleurcode

oranje heeft gekregen. Dat betekent in principe dat Nederlanders die daar zijn geweest na terugkeer tien dagen in quarantaine moeten. Topsporters, zoals de internationals van Oranje, zijn echter op een lijst met uitzonderingsgevallen gezet.

“De bonden, zoals de KNVB, zien er heel goed op toe dat de sporters in hun ‘bubbel’ blijven zitten als ze hier naartoe komen voor een wedstrijd”, verklaarde minister Tamara van Ark (Medische Zorg en Sport). “Die uitzondering op de quarantaineplicht is echt

alleen voor de sport bedoeld, niet om bijvoorbeeld op zaterdagmiddag even gezellig de stad in te gaan of bij familie op bezoek te komen.”

In eerste instantie maakte het kabinet bij de vorige interlandperiode een eenmalige uitzondering voor de internationals die uit ‘oranje’ gebieden naar Nederland kwamen voor de duels met Polen en Italië. Zij hoefden niet in quarantaine. De internationals werden wel getest op het coronavirus.

Jong Oranje kon vorige maand in de EK-kwalificatiewedstrijd in en tegen Wit-Rusland niet beschikken over Tahith Chong (Werder Bremen), Deyovaisio Zeefuik, Daishawn Redan en Javairo Dilrosun (Hertha BSC). De jeugd-internationals kregen van hun Duitse clubs geen toestemming om mee te gaan naar Wit-Rusland.

PSV bij PAOK, AZ bij Napoli en Feyenoord bij CSKA in poule

NYON — De drie Nederlandse voetbalclubs die zich hebben geplaatst voor de groepsfase van de Europa League weten welke tegenstanders ze daarin treffen. PSV, dat bij de loting in pot 1 van de groeps-hoofden zat, gaat in groep E richting het zuiden van Europa. De Eindhovenaren treffen de Griekse club PAOK, de Eindhovenaren treffen de Griekse club PAOK, de Spaanse debutant Granada en Omonia Nicosia uit Cyprus.

AZ heeft op papier de zwaarste loting. De ploeg van trainer Arne Slot, die in de derde voorronde van de Champions League werd uitgeschakeld en zo richting de groepsfase van de Europa League stroomde, werd in groep F gekoppeld aan de Italiaanse topclub Napoli, Real Sociedad uit Spanje en de Kroatische ploeg Rijeka. Bij Napoli spelen heel wat spelers met een verleden in de eredivisie, onder wie Dries Mertens, Hirving Lozano en Arek Milik.

Feyenoord gaat richting Oost-Europa voor duels met de Russische topclub CSKA Moskou en Dinamo Zagreb uit Kroatië. De ploeg van trainer Dick Advocaat treft ook Wolfsberger AC uit Oostenrijk in groep K. De eerste speeldag van de Europa League is donderdag 22 oktober, gevolgd door wedstrijden 29 oktober, 5 november, 26 november, 3 december en 10 december.

Trainer Peter Bosz werd met Bayer Leverkusen in groep

C gekoppeld aan Slavia Praag, Hapoel Beer-Sheva en Nice. International Steven Bergwijn neemt het met Tottenham Hotspur in groep J op tegen Ludogorets, LASK Linz en Antwerp FC.

De finale van de Europa League staat voor 26 mei 2021 op het programma en wordt dan gespeeld in Gdansk. Het was de bedoeling dat de eindstrijd van afgelopen seizoen al in de Poolse stad zou zijn, maar vanwege het coronavirus besloot de UEFA om vanaf de kwartfinales alle wedstrijden in Duitsland te spelen. Sevilla greep in Keulen de eindzege door Internazionale in de finale met 3-2 te verslaan.

Tuchtcommissie spreekt Ajacied Álvarez vrij

ZEIST — Ajacied Edson Álvarez wordt niet geschorst naar aanleiding van zijn rode kaart in de thuiswedstrijd van vorige week tegen Vitesse. De onafhankelijke tuchtcommissie betaald voetbal heeft de Mexicaan vrijgesproken. Ajax ging begin deze week niet akkoord met een schikingsvoorstel van drie duels schorsing, waarvan een wedstrijd voorwaardelijk.

“Uit de gedetailleerde en duidelijke verklaring van de bewegingsdeskundige, die aan de zijde van Álvarez als getuige-deskundige werd gehoord, in samenhang met de tijdens de zitting getoonde beelden, volgt naar het oordeel van de tuchtcommissie dat niet kan

worden geconcludeerd dat Álvarez een gewelddadige handeling heeft gepleegd”, aldus de commissie.

Vlak voor rust stond Álvarez al dan niet per ongeluk op het onderbeen van Lois Openda. Na interventie van de VAR werd de middenvelder weggestuurd. “Mensen die mij al mijn hele loopbaan volgen, weten: ik ga nooit met verkeerde intenties een duel om de bal aan”, schreef de Ajacied na afloop op sociale media.

Ook Michael Pinto van Sparta en Glenn Bijl van FC Emmen werden vrijgesproken. Zij mogen net als Álvarez komend weekeinde dus gewoon voetballen.

Barcelona tegen Juventus in groepsfase Champions League

GENÈVE — De loting voor de groepsfase van de Champions League heeft een aantal zeer interessante wedstrijden opgeleverd. Barcelona, de club van trainer Ronald Koeman, speelt in poule G onder meer tegen Juventus.

Daarmee kunnen de twee oud-Ajacieden Frenkie de Jong (Barcelona) en de nu nog geblesseerde Matthijs de Ligt (Juventus) elkaar op het veld tegenkomen. De andere clubs in groep G zijn Dinamo Kiev en Ferencváros.

Bayern München, de titelverdediger, moet het in groep A opnemen tegen Atlético Madrid, Red Bull Salzburg en Lokomotiv Moskou. Sevilla, met aanvallers Luuk de Jong de winnaar van de Europa League, stuit in groep E op Chelsea, Krasnodar, met middenvelder Tonny Vilhena, en Stade Rennes.

In groep H krijgt Manchester United, de club van middenvelder Donny van de Beek, te maken met Paris Saint-Germain, RB Leipzig en Istanbul Basaksehir.

Real Madrid werd tijdens de loting in Genève in groep B gekoppeld aan Sjachtar Donetsk, Internazionale, met verdediger Stefan de Vrij, en Borussia Mönchengladbach.

De acht groepen zien er als volgt uit: A: Bayern München, Atlético Madrid, Red Bull Salzburg, Lokomotiv Moskou; B: Real Madrid, Sjachtar Donetsk, Internazionale, Borussia Mönchengladbach; C: Porto, Manchester City, Olympiakos, Olympique Marseille; D: Liverpool, Ajax, Atalanta Bergamo, FC Midtjylland; E: Sevilla, Chelsea, Krasnodar, Stade Rennes; F: Zenit, Borussia Dortmund, Lazio, Club Brugge; G: Juventus, Barcelona, Dinamo Kiev, Ferencváros; H: Paris Saint-Germain, Manchester United, RB Leipzig, Istanbul Basaksehir.

De eerste speelronde in de groepsfase van de Champions League wordt op 20 en 21 oktober afgewerkt.

De zesde en laatste speelronde vindt op 8 en 9 december plaats.

Roland Garros

Griekse tennisser Tsitsipas soepel naar 3e ronde

PARIJS — De Griekse tennisser Stefano Tsitsipas heeft overtuigend de derde ronde bereikt van Roland Garros. De nummer 5 van de plaatsingslijst rekende soepeltjes in drie sets af met Pablo Cuevas uit Uruguay: 6-1, 6-4 en 6-2.

Het verging de 22-jarige Tsitsipas heel wat makkelijker dan in de eerste ronde van het grandslamtoernooi in Parijs, toen hij zich tegen de Spanjaard Jaume Munar moest terugvechten van twee sets achterstand en een vijfsetter nodig had om alsnog te zegevieren.

Tegen de 34-jarige Cuevas, de nummer 60 van de wereld, liep het op rolletjes. Tsitsipas ondervond alleen in de tweede set wat weerwerk van de Uruguayaan, maar echt in de problemen kwam hij niet. In de eerste en derde set was hij heer en meester; met een lovegame maakte een van de rijzende sterren in het tennis het af. Zijn volgende opponent is de Sloveen Aljaz Bedene, de nummer 56 van de wereld.

Denis Shapovalov serveerde twee keer voor de wedstrijd, maar de als negende geplaatste Canadees wist de matchpoints niet te benutten en verloor in vijf sets van

Stefano Tsitsipas was in 3 sets klaar met Pablo Cuevas.

de Spanjaard Roberto Carballés Baena: 5-7, 7-6 (5), 3-6, 6-3 en 6-8. De partij op Court Suzanne Lenglen duurde liefst 5 uur. De 27-jarige Carballés Baena, de nummer 101 van de wereld, bereikte voor het eerst in zijn carrière de derde ronde in een grandslamtoernooi. Shapovalov grosierde in foutslagen; hij noteerde er 106,

tegen 42 voor zijn tegenstander. In het vrouwentoernooi boekte Garbiñe Muguruza een eenvoudige zege in de tweede ronde op de Tsjechische Kristýna Plisková: 6-3 en 6-2. De Spaanse oud-winnares van Roland Garros (2016), als elfde ingeschaald, was in een uurtje klaar met Plisková.